

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018
ආර්ථික විද්‍යාව I / පැය දෙකයි
Economics I / Two hours

උපදෙස්:

- ❀ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සපයන්න.
- ❀ අංක 01 සිට 50 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු තෝරා එහි අංකය ප්‍රශ්නයට ඉදිරියෙන් ඇති තින් ඉර මත ලියන්න.

01. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් අහිම්තානුරුපී ප්‍රකාශයක් වනුයේ කවරක් ද?
- (1) ඉන්ධන මිල ඉහළ යාම විදුලි මෝටර් රථ සඳහා ඉල්ලුම බෙඛෙයම් කරන්නේ ය.
(2) ආදායම වැඩි වන්නේ නම් සුබෝපහෝගී භාණ්ඩ අලෙවිය පහළ වැටෙන්නේ ය.
(3) ලැජ්ටොප් මිල පහළ වැටෙන විට මිනිස්සු ඒවා වැඩියෙන් මිල දී ගනිති.
(4) නිවාය හිමියන් අය කරන ගෙවල් කුලී රුප විසින් පාලනය තළ යුතු ය.
(5) භාණ්ඩයක ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය, එහි මිල වෙනස්වීම සමඟ ප්‍රතිචිරුද්ධ ලෙස සම්බන්ධව පවතී. (.....)
02. නිෂ්පාදන සාධකයක් ලෙස භුමියට උදාහරණයක් වශයෙන් පහත සඳහන් කවරක් දක්වීය හැකි ද?
- (1) මාගම්පුර වරාය (2) දක්ෂීණ අධිවේගී මාර්ගය
(3) වික්ටෝරියා වේල්ල (4) අඹිවෙල කිරී ගොවිපොල (.....)
03. නිෂ්පාදන හැකියා වකුය මත කටයුතු කරන ආර්ථිකයක් සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කවරක් සැමවිම නිවැරදි වන්නේ ද?
- (1) එය තිදහස් වෙළඳපෙළ ආර්ථිකයක් විය යුතු ය.
(2) එය විධාන ආර්ථිකයක් විය යුතු ය.
(3) එහි සම්පත් පුරුෂ සේවා නිපුණතියෙහි පවතී.
(4) එය නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව අත් කරගෙන ඇති තමුදු සම්පත් බෙදා වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව එයට කිහිපෙන් අත්කර ගත නොහැක.
(5) එයට රේඛිය නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුයක් තිබිය යුතු ය. (.....)
04. නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුය පෙන්නුම කෙරෙන රුපසටහනක, ආවස්ථික පිරිවැය නිරුපණය කෙරෙනුයේ,
- (1) නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුය බැඳුමෙනි.
(2) නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුය අනුළත ලක්ෂ්‍යයකිනි.
(3) මූලය හරහා අදිනු ලබන සරල රේඛාවකිනි.
(4) සිරස් අක්ෂය මත ලක්ෂ්‍යයකිනි.
(5) තිරස් අක්ෂය මත ලක්ෂ්‍යයකිනි. (.....)
05. පහත සඳහන් දී අතුරෙන්, මනාව ක්‍රියාත්මක වන ධනේශ්වර ආර්ථිකයක් සඳහා අවශ්‍ය වන්නාවිත්, විධාන ආර්ථිකයක් සඳහා අවශ්‍ය නොවන්නාවිත් කරුණ කවරක් ද?
- (1) මධ්‍යගත තීරණ ගැනීම (2) සම්පත් හිගකම (3) ඒකාධිකාරී ආයතන
(4) දේපල හිමිකම් සුරක්ම (5) දන බාහිරතා (.....)
06. කිසියම ආයතනයක් සම්පත් බෙදා වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව සහිත තීමැවුම මට්ටමෙහි සිටින විට,
- (1) මූල අයහාරය මූල පිරිවැයට සමාන වේ.
(2) ආන්තික අයහාරය ආන්තික පිරිවැයට සමාන වේ.
(3) ආන්තික අයහාරය ආන්තික පිරිවැය ඉක්මවා යයි.
(4) මිල සාමාන්‍ය මූල පිරිවැයට සමාන වේ.
(5) මිල ආන්තික පිරිවැයට සමාන වේ. (.....)
07. අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස්ව තිබියදී X භාණ්ඩයෙහි මිල පහළ බසි නම්, X භාණ්ඩය සඳහා ඇති වෙළඳපෙළෙහි සිදුවීමට බොහෝසෙසින් ඉඩකඩ ඇත්තේ පහත සඳහන් කවරක් ද?
- (1) X භාණ්ඩයෙහි සැපයුම අඩු වන්නේ ය.
(2) X භාණ්ඩය සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වන්නේ ය.
(3) X භාණ්ඩය සඳහා ඉල්ලුම අඩු වන්නේ ය.
(4) X භාණ්ඩය ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි වන්නේ ය.
(5) X භාණ්ඩය සැපයුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි වන්නේ ය. (.....)

08. ඉල්පුම් වතුයක් ඇදීමේදී පදනම් කරගනු ලබන උපකල්පනය වන්නේ,
- මිල අඩු වන විට ඉල්පුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය සැමවිටම වැඩි වන්නේය යන්න ය.
  - මිල අඩු වන විට ඉල්පුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය සැමවිටම අඩු වන්නේය යන්න ය.
  - මිලෙහි හටගන්නා වෙනස්කම්, සැපයුම කෙරෙහි බලපාන්නේ තැනැයි යන්න ය.
  - ඉල්පුමෙහි මිල නමුතාව, ඉල්පුම් වතුය දිගේ වෙනස් නොවිය යන්න ය.
  - මිල හැර ඉල්පුම කෙරෙහි බලපාන සාධක ස්ථාවරව පවතීය යන්න ය.
- (.....)

09. කිසියම් හාණ්ඩියක් සඳහා ඇති වෙළඳපාලක සපයනු ලබන ප්‍රමාණය (Q_s) හා ඉල්පුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය (Q_D) පිළිවෙළින් $Q_s = -30 + P$ සහ $Q_D = 240 - 2P$ වශයෙන් දක්වෙන අතර, P විලින් දක්වෙන්නේ ඒකකයක මිල රුපියල්වලිනි. එම හාණ්ඩිය මත පනවනු ලබන තීප්පාදන බද්දක වෙනස්වීමන් නිසා, සැපයුම $Q_s = -36 + P$ ස්වරූපය ගනී. බද්දේ හටගන් මෙම වෙනස සමතුලින මිල කෙරෙහි බලපානුයේ කෙසේ ද?
- රුපියල් 2 කින් උහළ බසි.
  - රුපියල් 6 කින් උහළ බසි.
  - රුපියල් 2 කින් ඉහළ නැහි.
  - රුපියල් 6 කින් ඉහළ නැහි.
  - රුපියල් 90 කින් ඉහළ නැහි.
- (.....)

10. තේ සඳහා ඉල්පුමන් සැපයුමන් දෙකම එකවර වැඩි වන්නේ තම්, තේ වෙළඳපාලනි සමතුලින මිල හා ප්‍රමාණය කෙරෙහි එය කෙසේ බලපානු ලැබේ ද?

	මිල	ප්‍රමාණය
(1)	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.
(2)	අඩු වේ.	අඩු වේ.
(3)	අඩු වේ.	වැඩි වේ.
(4)	වැඩි වේ.	අවිනිශ්චිත ය.
(5)	අවිනිශ්චිත ය.	වැඩි වේ.

11. කිසියම් පුද්ගලයෙකුගේ ආදායම ඉහළ යන විට, කිරී සඳහා මුළුගේ ඉල්පුම වැඩි වේ නම්, කිරී උදාහරණයක් ලෙස ගත හැකිකේ,
- බාල හාණ්ඩියකට ය.
  - නොමිල හාණ්ඩියකට ය.
  - සාමාන්‍ය හාණ්ඩියකට ය.
  - යුහ සාධන හාණ්ඩියකට ය.
  - ගිගන් හාණ්ඩියකට ය.
- (.....)

12. කිසියම් ආයතනයක් නිපදවනු ලබන හාණ්ඩියක් සඳහා පුරුණ අනමු ඉල්පුමක් පවතී යැයි උපකල්පනය කරන්න. ආයතනය එම හාණ්ඩියේ මිල 6% කින් ඉහළ නෘතිය ලැබුවහොත්, ආයතනයේ අයාරය මත කෙබඳ බලපෑමක් ඇති වේ ද?
- අයාරය නොවනස්ව පවතිනු ඇතේ.
  - අයාරය 6% කින් ඉහළ නැහිනු ඇතේ.
  - අයාරය 6% කින් උහළ බසිනු ඇතේ.
  - අයාරය 6% කින් උහළ නැහිනු ඇතේ.
  - අයාරය 6% කට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැහිනු ඇතේ.
- (.....)

13. 2016 වර්ෂයේදී තරගකාරී වෙළඳපාලක, කුරුදු කිලෝග්‍රැම් එකක් රුපියල් 900 බැඟින් කිලෝග්‍රැම් මිලයන 10ක් අලෙවි කරන ලදී. 2017 වර්ෂයේදී, එම වෙළඳපාලෙහි, කිලෝග්‍රැම් එකක් රුපියල් 800ක් බැඟින් කුරුදු කිලෝග්‍රැම් මිලයන 10ක් අලෙවි කරන ලදී. කුරුදු ඉල්පුමේ සහ සැපයුමේ පහත සඳහන් කෙබඳ වෙනස්කම්, මෙම ප්‍රතිඵලය ඇති කිරීමට හේතු වූයේ ද?

	ඉල්පුම	සැපයුම
(1)	වැඩි වීම	වැඩි වීම
(2)	අඩු වීම	අඩු වීම
(3)	අඩු වීම	වැඩි වීම
(4)	වැඩි වීම	අඩු වීම
(5)	අඩු වීම	නොවනස්ව නිවේම

(.....)

14. එක්තරා පාරිභෝගික හාන්චියක් සඳහා වන වෙළඳපොල සැපයුම් වකුය ඉහළට බැඳුම් වන බවත්, වෙළඳපොල ඉල්ලම් වකුය පහළට බැඳුම් වන බවත් සලකන්න. මෙම හාන්චිය සඳහා එකක සහනාධාරයක් ලබා දීම, පාරිභෝගික අතිරික්තය සහ නිෂ්පාදක අතිරික්තය කෙරෙහි කෙසේ බලපානු ලබන්නේ ද?

පාරිභෝගික අතිරික්තය	නිෂ්පාදක අතිරික්තය
(1) අඩු වේ.	අඩු වේ.
(2) අඩු වේ.	වැඩි වේ.
(3) වැඩි වේ.	වැඩි වේ.
(4) වැඩි වේ.	අඩු වේ.
(5) වැඩි වේ.	නොවෙනස්ව පවතී.

(.....)

15. තරගකාරී වෙළඳපොලක අලෙවි කෙරෙන හාන්චියකට අදාළ වෙළඳපොල ඉල්ලම් හා සැපයුම් වකු, පහත සඳහන් සම්කරණයන්ගේන් නිරුපණය වේ යැයි සලකන්න.

$$Q_D = 160 - 4P$$

$$Q_s = -20 + 2P$$

වෙළඳපොල සමතුලිත වන විට මිල ඉල්ලම් නමුතාවය

- (1) -2.4 කි. (2) -2.6 කි. (3) -2.8 කි. (4) -3.0 කි. (5) -5.3 කි. (.....)

16. ආයතනයක් තම කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී, එක් ටිවලා යෙදුවුමක් පමණක් හාවත කරනු ලැබේ යැයි උපකල්පනය කරන්න. මෙහිදී ආයතනය හින්වන එලයන්ට මූහුණ දෙනු ලැබේ නම්, එකී ටිවලා යෙදුවුම වැඩි වැඩියෙන් හාවත කරන්ම පහත සඳහන් කවරක් සිදු විය හැකි ද?

- (1) ආන්තික පිරිවැය ස්ථාවර වේගයක් පහළ වැවෙන්නේ ය.
 (2) ආන්තික පිරිවැය අඩු වන වේගයක් පහළ වැවෙන්නේ ය.
 (3) ආන්තික පිරිවැය ඉහළ නැගින්නේ ය.
 (4) ආන්තික නිෂ්පාදනය ස්ථාවර වේගයක් ඉහළ නැගින්නේ ය.
 (5) ආන්තික නිෂ්පාදනය අඩු වන වේගයක් ඉහළ නැගින්නේ ය. (.....)

17. එක්තරා ආයතනයක නිමැවුම ගුනා වන විට, මුළු පිරිවැය රුපියල් 300ක් වේ. එකක රුක් නිෂ්පාදනය කරන විට මුළු පිරිවැය රුපියල් 630ක් වේ. එකක රුක් නිෂ්පාදනය කරන විට සාමාන්‍ය විවලා පිරිවැය කොපමෙන් ද?

- (1) රුපියල් 60 (2) රුපියල් 66 (3) රුපියල් 122
 (4) රුපියල් 126 (5) රුපියල් 330 (.....)

18. පහත සඳහන් කවර දී පූර්ණ තරගකාරී වෙළඳපොලක ලක්ෂණ වන්නේ ද?

- A - අලුත් ආයතනවලට ඉතා පහසුවෙන් වෙළඳපොලට ප්‍රවේශ විය හැකි ය.
 B - හාන්චි ප්‍රහේදනයක් නොමැත.
 C - වෙළඳපොල ඉල්ලම් වකුය පූර්ණ නමුතා වේ.
 D - වෙළඳපොල තුළ සිටින එක් එක් ආයතනයේ සැපයුම් වකුය පූර්ණ නමුතා වේ.
 (1) A සහ B පමණි. (2) A සහ C පමණි. (3) A, B සහ C පමණි.
 (4) A, B සහ D පමණි. (5) B, C පමණි. (.....)

19. පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක පවත්නා නිමැවුම මට්ටමේදී ආන්තික පිරිවැය රුපියල් 80ක්. සාමාන්‍ය විවලා පිරිවැය රුපියල් 50ක්. සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය රුපියල් 30ක් සහ හාන්චියේ මිල රුපියල් 80ක් වේ. මෙම ආයතනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කවරක් තිබුරදී වේ ද?

- (1) ආන්තික අයහාරය ආන්තික පිරිවැයට සමාන වන බැවින් ආර්ථික ලාභ ගුනා වේ.
 (2) මුළු අයහාරය මුළු පිරිවැයට වඩා අඩු බැවින් ආර්ථික ලාභ සාමාන්‍ය වේ.
 (3) මුළු අයහාරය මුළු පිරිවැයට වඩා වැඩි බැවින් ආර්ථික ලාභ දින වේ.
 (4) මිල, සාමාන්‍ය විවලා පිරිවැයට වඩා වැඩි බැවින් ආර්ථික ලාභ සාමාන්‍ය වේ.
 (5) මිල, සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැයට සමාන බැවින් ආර්ථික ලාභ ගුනා වේ. (.....)

20. ආයතන අතර අනෙක්නා රැකියාවක් පැවතිය හැකිකේ පහත සඳහන් කවර වෙළඳපොල ව්‍යුහයක් තුළ ද?

- (1) කනිලයාධිකාරය (2) එකාධිකාරය (3) පූර්ණ තරගය
 (4) ස්වාභාවික එකාධිකාරය (5) එකාධිකාරී තරගය (.....)

21. කුටුම්බ හා ව්‍යාපාරික ආයතනවලින් පමණක් සමන්විත ආර්ථිකයක, ආදායමේ වක්‍රීය ප්‍රවාහය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කවරක් අනුකූල වන්නේ ද?
- (1) කුටුම්බ, හාන්චි හා සේවා නිෂ්පාදනය කරන්නන් වන අතර ව්‍යාපාරික ආයතන, නිෂ්පාදන සම්පත් පරිභෝෂනය කරන්නේ වෙති.
  - (2) කුටුම්බ, නිෂ්පාදන සම්පත් හාවිත කරන්නන් වන අතර ව්‍යාපාරික ආයතන, ඉතුරුම් ජනනය කරන්නේ වෙති.
  - (3) කුටුම්බ, නිෂ්පාදන සම්පත් සපයන්නන් වන අතර ව්‍යාපාරික ආයතන, හාන්චි හා සේවා නිෂ්පාදනය කරන්නේ වෙති.
  - (4) ව්‍යාපාරික ආයතන, බඳු එකතු කරන්නන් වන අතර කුටුම්බ, බඳු ආදායම ජනනය කරන්නේ වෙති.
  - (5) ව්‍යාපාරික ආයතන, නිෂ්පාදන සම්පත් සපයන්නන් වන අතර කුටුම්බ, හාන්චි හා සේවා පරිභෝෂනය කරන්නේ වෙති. (.....)
22. දළ දේශීය නිෂ්පාදනය නිර්වචනය කරනු ලබනුයේ පහත සඳහන් කවර ප්‍රකාශයකින් ද?
- (1) දෙන ලද කාලපරිච්ඡයක් තුළදී, ආර්ථිකයක් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මුළු නිමැවුමේ ප්‍රමාණයයි.
  - (2) දෙන ලද කාලපරිච්ඡයක් තුළදී, ආර්ථිකයක් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සියලුම නිමැවුම්වල මුළු වෙළඳපොල වටිනාකමයි.
  - (3) දෙන ලද කාලපරිච්ඡයක් තුළදී, ආර්ථිකයක් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සියලුම අවසාන හාන්චි හා සේවාවල මුළු වෙළඳපොල වටිනාකමයි.
  - (4) දෙන ලද කාලපරිච්ඡයක් තුළදී, දේශීය වෙළඳපොලේහි අලෙවි කරන ලද අවසාන හාන්චි හා සේවාවල මුළු වටිනාකමයි.
  - (5) දෙන ලද කාලපරිච්ඡයක් තුළදී, ආර්ථිකයක් විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද සියලුම අවසාන හාන්චි හා සේවාවල මුළු වෙළඳපොල වටිනාකමීන්, අපනයන හාන්චි හා සේවාවල වෙළඳපොල වටිනාකම අඩු කළ විට ලැබෙන අයයයි. (.....)
23. දළ ජාතික ආදායම මිනුම් කිරීමේදී එයට ඇතුළන් නොවනුයේ කවරක් ද?
- (1) සේවා විපුක්තිකයන් සඳහා ලබා දෙන මූල්‍යාධාර
  - (2) කොටස් හිමියන් වෙත ගෙවනු ලබන ලාභාංග
  - (3) සමාගම් විසින් රඳවාගනු ලබන ලාභ
  - (4) ඉඩම් හිමියන් වෙත ගෙවනු ලබන බඳු කුලී
  - (5) සම්පත් හිමිකරුව්න් වෙත ගෙවනු ලබන දේපොල ආදායම (.....)
24. කර්මාන්ත තුනකින් පමණක් සමන්විත කළුපිත ආර්ථිකයක් පිළිබඳ උපකළුපනය කරන්න. A කර්මාන්තය, රුපියල් මිලියන 30ක ආනයන යෙදුවුම් හාවිත කරමින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තම නිමැවුම, රුපියල් මිලියන 100කට B කර්මාන්තය වෙත අලෙවි කරයි. B කර්මාන්තය, ආනයන කිසිවක් හාවිත නොකොට රුපියල් මිලියන 300ක් වටිනා නිමැවුම ප්‍රමාණයක් C කර්මාන්තය වෙත අලෙවි කරන අතර, තවත් රුපියල් මිලියන 60ක් වටිනා නිමැවුම විදේශීය රටකට අපනයනය කරයි. C කර්මාන්තය, රුපියල් මිලියන 30ක ආනයන යෙදුවුම් හාවිත කරමින් නිෂ්පාදනය කළ තම නිමැවුම, රුපියල් මිලියන 500කට අවසාන පරිභෝෂකයන්ට අලෙවි කරයි.
- මෙම ආර්ථිකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය කොපමෙන් ද?
- (1) රුපියල් මිලියන 440 (2) රුපියල් මිලියන 500 (3) රුපියල් මිලියන 900
  - (4) රුපියල් මිලියන 960 (5) රුපියල් මිලියන 990 (.....)
25. ආදායම මට්ටම රුපියල් 5 000 සිට රුපියල් 10 000 දක්වා වැඩි වන විට, පරිභෝෂන වියදම රුපියල් 7 000ක සිට රුපියල් 11 000ක් දක්වා ඉහළ නැති. මෙහිදී ජාතික පරිභෝෂන නැමියාව
- (1) 0.8කි. (2) 0.9කි. (3) 1.0කි. (4) 1.2කි. (5) 1.4කි. (.....)
26. දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ විශාලතම අඩුවීමකට බලපානුයේ පහත සඳහන් කවරක් ද?
- (1) ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් හා බඳු අය කිරීම් යන දෙකම රුපියල් බිලියන 50කින් ඉහළ යාම
  - (2) ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් හා බඳු අය කිරීම් යන දෙකම රුපියල් බිලියන 50කින් අඩු වීම
  - (3) රුපියල් බිලියන 50කින් බඳු වැඩි කිරීම
  - (4) රුපියල් බිලියන 50කින් ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් අඩු වීම
  - (5) රුපියල් බිලියන 50කින් ගුද්ධ අපනයන ඉහළ යාම (.....)

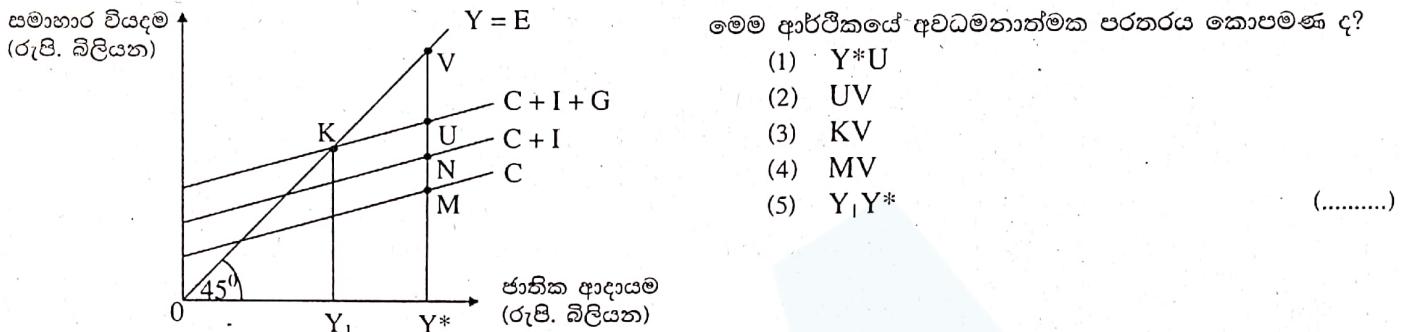
27. රාජ්‍ය අංශයක් නොමැති ආර්ථිකයක, පරිහෙළුනය (C), ආයෝජනය (I), අපනයන (X) සහ ආනයන (M) අගයන් පහත දක් වේ.

$$C = 200 + 0.75Y \quad I = 500 \quad X = 150 \quad M = 100$$

මෙම ආර්ථිකයේ සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම (Y) කොපමණ ද?

- (1) 3 000   (2) 3 400   (3) 3 600   (4) 3 750   (5) 3 800   (.....)

28. පහත දක්වෙන රුපසටහනෙහි සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම OY_1 ලෙසත්, පුරුෂ සේවා තිපුක්කී ජාතික ආදායම් මට්ටම OY^* ලෙසත් පෙන්වුම් කරයි.

29. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පාරිහෙළික මිල දරුකකයෙහි පාද වර්ෂය කුමක් ද?

- (1) 1951   (2) 2006/07   (3) 2010   (4) 2012/13   (5) 2014   (.....)

30. පහත සඳහන් කවරක් පිරිවූයෙන් තල්පුවුණු උද්ධමනයට හේතු වේ ද?

(1) ගුමයේ මිල ඉහළ යාමක්	(2) විදුලිබලයේ මිල පහළ බැසීමක්
(3) කුවුම්බ පරිහෙළුනයේ ඉහළ යාමක්	(4) රජයේ මිල ද ගැනීම් පහළ බැසීමක්
(5) මුදල් සැපයුමෙහි වැඩි වීමක්	(.....)

31. තිසියම් රටක මුදල් සැපයුමෙහි වැඩි වීමක් ඇති වීමට බොහෝ දුරට හේතු වනුයේ පහත සඳහන් කවරක් ද?

(1) ගෙවුම් ගේප අතිරික්තයක්	(2) ආණ්ඩුවේ අයවුය ලේඛනයේ අතිරික්තයක්
(3) වාණිජ බැංකු තැන්පත්කරුවන් විසින් මුදල් ඉවත් කර ගැනීමක්	(4) වාණිජ බැංකු විසින් දෙන ලද ගාස ආපසු කැඳවීමක්
(5) මහ බැංකුව විසින් වාණිජ බැංකු වෙත පුරුෂුම්පත් අලේවි කිරීමක්	(.....)

32. මුදල් සඳහා වන ගනුදෙනු ඉල්පම, ඉනා කිවිවෙන් බැඳී පවත්නා මුදල් කාර්යය වනුයේ,

(1) වටිනාකම් සන්නිධියක් වීම ය.	(2) සම්මත ගිණුම් ඒකකයක් වීම ය.
(3) වටිනාකම පිළිබඳ මිනුමක් වීම ය.	(4) පුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම ය.
(5) විලම්බින ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම ය.	(.....)

33. වාණිජ බැංකු ගේප පත්‍රයක වගකීමක් වනුයේ පහත සඳහන් කවරක් ද?

(1) හාණ්ඩාගාර බිල්පත්	(2) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පත්
(3) ගාස හා අත්තිකාරම්	(4) ඒක්ෂණ ගාස
(5) වටිනාකම කළ බිල්පත්	(.....)

34. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්තමානයේ සිය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, හාවත් කරනු ලබන ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති උපකරණ කවරේ ද?

(1) බැංකු අනුපාතිකය හා ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික	(2) ව්‍යවස්ථාපිත සංවිත අවගතතා හා විවට වෙළෙඳපොල කටයුතු
(3) යහපෙළගුම (කිෂේට ප්‍රයෝග) හා ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික	(4) ගාස සීමා කිරීම හා ව්‍යවස්ථාපිත සංවිත අවගතතා
(5) ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික හා විවට වෙළෙඳපොල කටයුතු	(.....)

35. කිසියම් හාන්චියක් පරිහෙළුනය කිරීමේදී දන බාහිරතා ජනනය කෙරෙන විට, එබැඟ හාන්චියක වෙළෙඳපොල සමතුලිනය පිළිබඳව පහත සඳහන් කවරක් නිවැරදි වේ ද?
- (1) ආන්තික සමාජ ප්‍රතිලාභය, ආන්තික පොදුගලික පිරිවැයට වඩා අඩු ය.
  - (2) ආන්තික සමාජ ප්‍රතිලාභය, ආන්තික පොදුගලික ප්‍රතිලාභයට වඩා විශාල ය.
  - (3) ආන්තික සමාජ පිරිවැය, ආන්තික සමාජ ප්‍රතිලාභයට වඩා වැඩි ය.
  - (4) ආන්තික සමාජ පිරිවැය, ආන්තික පොදුගලික ප්‍රතිලාභයට වඩා අඩු ය.
  - (5) ආන්තික සමාජ පිරිවැය, ආන්තික සමාජ ප්‍රතිලාභයට සමාන වේ. (.....)
36. 'ආන්ඩුව අසමන් වීම' නමින් ආර්ථික විද්‍යාඥයින් විසින් හඳුන්වනු ලබන සංසිද්ධියට වඩාත් ම බලපෑ හැකි හේතුව වන්නේ පහත සඳහන් දී ඇතුරෙන් කවරක් ද?
- (1) ඇතැම් හාන්චි හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමේදී සානු බාහිරතා හටගැනීම
  - (2) අවගුණ හාන්චි (demerit goods) අධි පරිහෙළුනය
  - (3) ආදායම් හා දන ව්‍යාප්තිය අසමාන වීම
  - (4) වෙළෙඳපොලවල අප්‍රේරණ තරගය පැවතීම
  - (5) දේශපාලනයින් ස්වාර්ථය උදෙසා යොමු වීම (.....)
37. ගුද්ධ පොදු හාන්චියක්, තවත් එක් අතිරේක පාරිහෙළිකයකු වෙත සැපයීමේ ආන්තික පිරිවැය පිළිබඳව පහත සඳහන් කවරක් නිවැරදි වේ ද?
- (1) දන අගයක් ගනියි.
  - (2) ගුනාත්මක සමාන ය.
  - (3) හාන්චිය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආරම්භක පිරිවැයට සමාන වේ.
  - (4) පාරිහෙළිකයන් සංඛ්‍යාව අඩුවෙන්ම අඩු වේ.
  - (5) පාරිහෙළිකයන් සංඛ්‍යාව අඩුවෙන්ම වැඩි වේ. (.....)
38. ශ්‍රී ලංකාවේ බදු අයහාරයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වනුයේ,
- (1) ආදායම් බද්ද, එකතු කළ අගය මත බද්ද හා නිෂ්පාදන බදු වේ.
  - (2) එකතු කළ අගය මත බද්ද, පිරිවැටුම් බද්ද හා ආර්ථික සේවා ගාස්තු වේ.
  - (3) ආදායම් බද්ද, එකතු කළ අගය මත බද්ද හා මුද්දර බද්ද වේ.
  - (4) එකතු කළ අගය මත බද්ද, ආනයන බද්ද හා ජාතිය ගොඩගැනීමේ බද්ද වේ.
  - (5) එකතු කළ අගය මත බද්ද, වරාය හා ගුවන්තොටුපළ ගාස්තු හා ආර්ථික සේවා ගාස්තු වේ. (.....)
39. ආර්ථික පසු බැඳීමක් (ප්‍රතිගමනය) සමනය කිරීම සඳහා වඩාත් යෝගා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් වනුයේ පහත සඳහන් කවරක ඉහළ නැංවීමක් ද?
(1) පොලී අනුපාතික	(2) මුදල් සැපයුම්	(3) බදු
(4) ආන්ඩුවේ බැඳුම්කර අලෙවී කිරීම	(5) ආන්ඩුවේ වියදම්	(.....)
40. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයනවල ප්‍රධාන දිගානතිය හා ආනයනවල ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වනුයේ පිළිවෙළින්,
(1) ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා එක්සත් රාජධානියයි.	(2) ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා විනයයි.
(3) යුරෝපීය සංගමය හා ඉන්දියාවයි.	(4) එක්සත් රාජධානිය හා විනයයි.
(5) එක්සත් රාජධානිය හා ඉන්දියාවයි.	(.....)
41. කිසියම් රටක වෙළඳ අනුපාතය, එහි පාද වර්ෂ අගය වන 100 සිට පසු වර්ෂයේදී 130 දක්වා වැඩි වුයේ ය. අපනයන මිලයන්හි හා ආනයන මිලයන්හි කවර වෙනසක් මේ තත්ත්වය ඇති වීමෙහි ලා හේතු වී ඇත් ද?

	අපනයන මිල දරුණකය	ආනයන මිල දරුණකය
(1)	30% කින් අඩු විය.	10% කින් වැඩි විය.
(2)	20% කින් අඩු විය.	10% කින් අඩු විය.
(3)	30% කින් වැඩි විය.	වෙනස් නොවී ය.
(4)	10% කින් වැඩි විය.	20% කින් අඩු විය.
(5)	වෙනස් නොවී ය.	30% කින් වැඩි විය.

(.....)

42. කිසියම් රටක වෙළඳ සේප අතිරික්තය ඉහළ යාමට හේතුවක් වනුයේ.

- දේශීය උද්ධිමනය ඉහළ යාමයි.
- ଆනයන පහළ යාම හා අපනයන ඉහළ යාමයි.
- වෙළඳ හවුල්කාර රටවල් විසින් ඉහළ තීරු බදු පැනවීමයි.
- රට තුළට ගලා එන සූප්‍ර විදේශ ආයෝජන ප්‍රවාහ ඉහළ යාමයි.
- ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයේ අගය ඉහළ යාමයි.

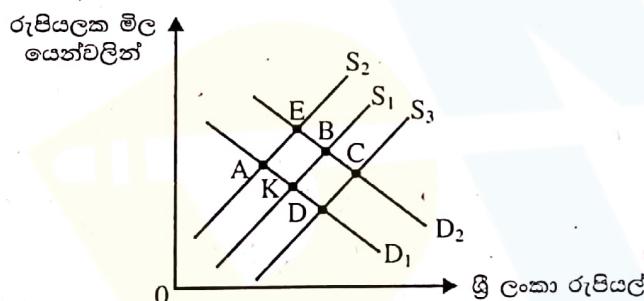
(.....)

43. 2016/17 වර්ෂයේදී මානව සංවර්ධන ද්රැගකය සහ ගෝලීය තරගකාරීන්ව ද්රැගකය තුළ, ශ්‍රී ලංකාව හිමිකර ගත් ස්ථාන නිවැරදිව දක්වෙන්නේ පහත සඳහන් කවර සංයෝජනයක් මගින් ද?

	මානව සංවර්ධන ද්රැගකය	ගෝලීය තරගකාරීන්ව ද්රැගකය
(1)	73	71
(2)	73	60
(3)	72	58
(4)	70	68
(5)	68	85

(.....)

44. පහත දක්වෙන රුපසටහන පෙන්වුම් කරනුයේ, ජපන් යෙන් සඳහා ඇති විදේශ විනිමය වෙළඳපාලෙහි ශ්‍රී ලංකා රුපියල් සඳහා ඇති ඉල්ලම හා ශ්‍රී ලංකා රුපියල් සැපුමයි. K ලක්ෂණයේදී ආරම්භක වශයෙන් වෙළඳපාල සමතුලින වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව, මෝටර රථ ආනයනය මත අය කරන තීරු බදු සැලකිය යුතු පරිදි පහළ හෙළිම නිසා, ආනයනය කරනු ලබන මෝටර රථ සඳහා ඉල්ලම වැඩිවිෂෙන් විදේශ විනිමය වෙළඳපාලෙහි ඇති විය හැකි අත්ත් සමතුලින ලක්ෂණය කවරක් ද?

- A
- B
- C
- D
- E

(.....)

45. ආදායම් විෂමතාව මිනිය හැක්කේ,

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ දළ ජාතික ආදායම අතර වෙනස මගිනි.
- හිනි සංගුණකය මගිනි.
- මුරත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධන අනුපාතිකය මගිනි.
- ජාතික දිරිදානා ඉම මගිනි.
- ප්‍රතිස්ථාපන ආදායම මගිනි.

(.....)

46. පහත සඳහන් ද්රැගක අතුරෙන් වර්තමානයේ මානව සංවර්ධන ද්රැගකය සැකසීම සඳහා යොදා ගැනෙන ද්රැගක තුන තෝරන්න.

- A - තුය ශක්ති සාම්‍යත ගළපන ලද ප්‍රතිස්ථාපන දළ ජාතික ආදායම් ද්රැගකය
 B - උපන් අනුපාතික ද්රැගකය
 C - ආයු අලේක්සා ද්රැගකය
 D - වැඩිහිටි සාක්ෂරතා ද්රැගකය
 E - අධ්‍යාපන ද්රැගකය

- A, B සහ C
- A, C සහ D
- C, D සහ E

- A, C සහ E

(.....)

47. රටවල් අතර ජීවන තත්ත්වයේ වෙනසකම් පෙන්නුම් කිරීමෙහි ලා ප්‍රතිඵිරූප මුළුත දැඳ ජාතික ආදායම් මිනුම, නොමග යවනපුළු ද්‍රේශකයක් වේය යන්න ඇගැවෙන්නේ පහත සඳහන් කවර තර්ක දෙකක් මගින් ද?

A - උද්ධමන අනුපාතිකයන්ගේ වෙනස්කම් සැලකීල්ලට නොගනී.

B - වෙළඳපාල නොවන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම පිළිබඳව, රටවල් අතර විවිධ මට්ටම්න් වෙනස්කම් පවතී.

C - පාරිභෝගික අභිරුචින්හි පවත්නා වෙනස්කම් සැලකිල්ලට තොගනී.

D - විනිමය අනුපාතිකය විකාතිවීම් සැලකිල්ලට තොගනී. එබැවින් එම මිනුම ප්‍රකාශ කළ යුත්තේ 'කුය ගක්ති සාම්ජයන්' පදනම් කර ගනිමිනි.

E - 'ଆଧ୍ୟାତ୍ମି ପ୍ରଶ୍ନାଙ୍କ' ଅଜ୍ଞାନେ ଗଣନା କରନ ଦିଲ ଶୁଣିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମି ତିନ୍ମାମ ଶିଖାମି ପ୍ରଶ୍ନାଙ୍କ' ଅଜ୍ଞାନେ ଗଣନା କରନ ଏହାରେନ ଅଗ୍ରଯତ ବିବା ଲେନାପେ ଶିଖ ହୁକି ଯ.

48. තිරසාර සංවර්ධන අම්බැවන අතුරෙන් පළමුවන අම්බැවන උග්‍රය දීමිනාවය පිළිබඳව ය. එම අම්බැවන උග්‍රයෙන් අරමුණු කරනුයේ,

- (1) 2030 වන විට දරුණුතාවය අඩකින් කපා හැරීම ය.
  - (2) 2030 වන විට සෑම තැනම සෑම ස්වරූපයකම දරුණුතාවය අවසන් කිරීම ය.
  - (3) 2030 වන විට දරුණුතාවය 75% කින් අඩු කිරීම ය.
  - (4) කුසගින්න නිමා කොට සෑම පුද්ගලයකුටම ප්‍රමාණවත් ලෙස ආහාර ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව සහතික කරලීම ය.
  - (5) දරුණුතාවය අඩුකර ගැනීමෙහි ලා ප්‍රගතියක් අත්කර ගැනීමට සෑම රටකටම ආධාර කිරීම ය. (.....)

49. කිසියම් රටක ජනගහනය ප්‍රධාන වයස් කාණ්ඩා තෙනු අතර ව්‍යුද්‍ය වී ඇති ආකාරය පහත වගැවනි දක්වේ.

වයස් කාණ්ඩය	ජනගහනය (මලියන)
අවුරුදු 0 - 14	6
අවුරුදු 15 - 64	20
අවුරුදු 65 සහ එට වැඩි	4

ମେମ ରେତକି ମୁଲ ଯୈପ୍ରମି ଅନ୍ତର୍ବାହିକ୍ୟ,

- (1) 10% ති. (2) 20% ති. (3) 30% ති. (4) 33% ති. (5) 50% ති. (.....)

50. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ආංදික සංපුර්ණ නිවැරදිව දුක්මෙන්නේ පහත සඳහන් වගුවේ කවර දත්ත පෙළකින් ද?

	කාලීකරණය, වන වගව සහ දිවර කරමාන්තය (%)	කරමාන්ත (%)	සේවා (%)
(1)	5	20	64
(2)	7	27	57
(3)	10	25	50
(4)	12	28	48
(5)	15	30	45

(.....)

(ଓଡ଼ିଆ ଲକ୍ଷ୍ୟ ୦୨ $\times$ ୫୦ = ୧୦୦୯.)

* * * * *

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018
ආර්ථික විද්‍යාව II / පැය තුනයි - අමතර කියවීම් කාලය - මිනින්තු 10 දි.
Economics II / Three hours - Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවිමේදී ප්‍රමුණන්වය දෙන ප්‍රශ්න සංඛ්‍යානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

ලපදෙස්:

✿ "අ" උප කොටසෙන් අවම වගයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, "ආ" උප කොටසෙන් අවම වගයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

'අ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වගයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

01. (i) නිෂ්පාදන සාධකයක් වගයෙන් ව්‍යවසායකත්වය, ගුම්යෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද? (ක්‍රූජු 04ය.)
(ii) "වැඩින ආච්ඡලික පිරිවැය නිතිය" පැහැදිලි කරන්න. ආච්ඡලික පිරිවැය ඉහළ යාමට හේතු වන කරුණු කවරේ ද?
(iii) මිනැම ආර්ථික පද්ධතියක් විසින් විසඳා ගත යුතු මුලික ආර්ථික ප්‍රශ්න තුන නම් කොට, එම ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම සඳහා සැකසී ඇති ප්‍රධාන ආර්ථික පද්ධති තුන සැකෙවින් සඳහන් කරන්න.
(iv) සේවා විශුක්ති අනුපාතිකයේ ඉහළ යාමක් සහ වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයේ ඉහළ යාමක් නිසා ආර්ථිකය මත ඇති කරන බලපෑම, නිෂ්පාදන හැකියා වනු භාවිත කරමින් වෙන් වෙත්ව පැහැදිලි කරන්න.
(v) "කිසියම් භාණ්ඩයක් පරිභේදනය කරන විට, ඒ සඳහා මබගෙන් මිලක් අයකරනු නොලැබුවේ නාම්, එම භාණ්ඩය ආර්ථික නොවන භාණ්ඩයක් විය යුතු ය."
මෙම ප්‍රකාශය සමග ඔබ එකා වන්නේ ද? ඔබ පිළිතුරු පැහැදිලි කරන්න.

02. (i) පොදුගලික ඉල්ලුම් වනුය සහ වෙළඳපාල ඉල්ලුම් වනුය අතර වෙනස දක්වන්න. (ක්‍රූජු 02ය.)
(ii) "ගිගන් භාණ්ඩයක් බාල භාණ්ඩයක් වන අතර, බාල භාණ්ඩයක් අවශ්‍යයෙන්ම ගිගන් භාණ්ඩයක් නොවේ." පැහැදිලි කරන්න.
(iii) මිල ඉල්ලුම් නමුතාව යන්නෙන් කවරක් අදහස් වේ ද?
(iv) කිසියම් රටක වට්ටක්කා වගාවේ නිරත ගොවීන්ට, වට්ටක්කා අලෙවියෙන් දිවි රෙගැනීම අතිශයින් දුෂ්කර කාර්යයක් බවට පත්ව ඇතැයි සලකන්න. වට්ටක්කා වෙළඳපාලේ පවත්නා ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් තන්ත්වයන් පහත සම්කරණයන්ගෙන් දක්වේ.

$$\text{ඉල්ලුම } (Q_D) = 350 - 10P \quad \text{සැපයුම } (Q_S) = -40 + 5P$$

මෙහි P යන්නෙන් කිලෝග්‍රැමයක මිල රුපියල්වලින් ද, Q යන්නෙන් ඒකක ප්‍රමාණය මෙට්‍රික රොට්වලින් ද අදහස් කෙරේ.

- (අ) වෙළඳපාලේ සමතුලිත මිල භා ප්‍රමාණය කොපමණ ද?
(ආ) ගොවීන්ට සහනයක් සැපයීමේ අරමුණින්, රජය උග්‍රහණ ගෙවීම් ක්‍රමයක් (deficiency payment scheme) හඳුන්වා දෙනු ලැබේ යැයි සලකන්න. ඒ යටතේ වට්ටක්කා කිලෝග්‍රැමයකට රුපියල් 30ක්, ගොවීන් වෙත ලබා දීමට රජය සහතික කරන අතර, තම මුළු අස්වැන්නම වෙළඳපාලේ පවත්නා කවර මිලකට වූව ද අලෙවි තරගන්නා ලෙස ගොවීන් හට දනුම් දෙනු ලැබේ.

- දැන් කොපමණ වට්ටක්කා ප්‍රමාණයක් ගොවීන් විසින් වෙළඳපාලට සපයනු ලැබේ ද?
(ඉ) තමන්ගේ මුළු සැපයුම අලෙවිකර ගැනීමට ගොවීන් විසින් කවර මිලක් අය කළ යුතු වේ ද?
(ඊ) උග්‍රහණ ගෙවීම් වගයෙන් කොතරම් මුදලක් රජයෙන් ගොවීන් වෙත ලැබේ ද?
(උ) උග්‍රහණ ගෙවීම් ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් පසු, පාරිභේදික අතිරික්කය සහ නිෂ්පාදක අතිරික්කය ගණනය කරන්න.

(ක්‍රූජු 02ය.)

(ක්‍රූජු 02ය.)

(ක්‍රූජු 02ය.)

(ක්‍රූජු 04ය.)

03. (i) පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය දැක්වා, මබේ පිළිතුරට හේතු පැහැදිලි කරන්න.
 (ආ) හිනවන එල හටගන්නා වේ, මූල නිෂ්පාදිතය පහළ වැට්මට පටන් ගනී.
 (ඇ) දේපාල බදු, ගොඩනැගිලි සඳහා රක්ෂණ ගාස්තු ගෙවීම් සහ කුමක්ෂය ගාස්තු
 (amortization payments) ස්ථාවර පිරිවැය වේ.
 (ඈ) හිනවන එල සහ අඩවින පරිමාණානුකූල එල යනු එකම දෙයක් වෙනස් ආකාරවලින්
 ප්‍රකාශ කිරීමකි.
 (ඉ) ආන්තික පිරිවැය, සාමාන්‍ය විවෘත පිරිවැයට වඩා වැඩි නම්, ආන්තික පිරිවැය පහළ
 බසිමින් තිබිය යුතු ය. (කොණු 08ය.)
- (ii) කර්මාන්තයක් තුළට 'ප්‍රවේශවීමේ බාධක' යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කවරක් දැයි උදාහරණ දෙකක්
 භාවිත කරමින් පැහැදිලි කරන්න. (කොණු 04ය.)
- (iii) පුරුණ තරගකාරී ආයතනයක සැපයුම් වකුය සහ එහි ආන්තික පිරිවැය වකුය අතර පවතින
 සම්බන්ධතාවය කුමක් ද? (කොණු 04ය.)
- (iv) ආර්ථික බදු කුලිය සහ සංකාම ඉපැයීම අතර වෙනස දක්වන්න. (කොණු 04ය.)
04. (i) කිසියම් රටක, මෙම වර්ෂයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය මිනුම් කිරීමේදී, පහත සඳහන් දේ අනුරෙන්
 කවරක් ඇතුළත් කර ගනු ලැබේ ද, කවරක් බැහැර කරනු ලැබේ ද යන්න දක්වා, එක් එක් කරුණ
 සම්බන්ධයෙන් මබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
 (ආ) ගෙහෙශීයක් මෙම වර්ෂයේදී තම ගෙවන්නෙහි එළවුම් ව්‍යාකාට, මූල අස්වින්නම තම නිවසේ
 පරිභේදනයට ගනී.
 (ඇ) විශ්‍රාමික සේවකයෙක් තම විශ්‍රාම වැටුප රුපයෙන් ලබා ගනී.
 (ඈ) මෝටර රථ වෙළෙන්දෙක් පාවිච්ච කරන ලද මෝටර රථයක් අලෙවී කොට, ඒ සඳහා කොමිස්
 මුදලක් උපයා ගනී.
 (ඉ) මතක් තම දියැකියට නිවේදී ගෙනින පාඨමක් ඉගෙනිමට උදවී කරයි. (කොණු 04ය.)
- (ii) කළුපින ආර්ථිකයක් පිළිබඳ පහත සඳහන් දන්න මබ වෙන ලබා දී ඇතැයි උපකළුපනය කරන්න.

අයිතමය	වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
දළ දේශීය ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	800
පොදුගලික පරිභේදන වියදම්	3 000
ගුද්ධ විදේශ ප්‍රාප්තික ආදායම්	100
ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම්	900
තොග වෙනස්වීම්	-50
අපනායන	450
ආනයන	600
නිෂ්පාදනය මත ගුද්ධ බදු	150

වෙළෙඳපාල මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කරන්න.

(කොණු 04ය.)

- (iii) කිසියම් ආර්ථිකයක මිනිස්ප්‍රන්ගේ ජීවන තත්ත්වය මැනීමේ මිනුමක් ලෙස, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය
 යොදා ගැනීමේ සීමාවන් කවරේ ද? (කොණු 04ය.)

- (iv) පහත දක්වෙන දී පැහැදිලි කරන්න.

- (ආ) එකතු කළ අගය
 (ඇ) පරිල්ලෙන (තොග) ආයෝජනය
 (ඉ) දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ අවධානකය
 (ඊ) නිෂ්පාදනය නොකළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්

(කොණු 08ය.)

05. (i) පෙළැමිලු පරිභෝෂනය සහ ස්වායන්ත පරිභෝෂනය අතර වෙනස දක්වන්න.

(කොණු 04ය.)

- (ii) කිසියම් ආර්ථිකයක් පිළිබඳ පහත දැක්වෙන සාර්ථක ආර්ථික දත්ත සැලකීල්ලට ගන්න.

$$C = 60 + 0.8 Y_D \quad I = 100 \quad G = 200 \quad T = 150 \quad Tr = 75$$

Y_D = වැය කළ හැකි ජාතික ආදායම

C = පරිභෝෂනය

I = ආයෝජනය

G = ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම්

T = බදු අය කිරීම්

Tr = සංක්‍රාම

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ ඉතුරුම් ලිඛිතය කුමක් ද?

(කොණු 02ය.)

- (ආ) වැය කළ හැකි ජාතික ආදායම (Y_D) = 500ක් වේ නම්, සාමාන්‍ය පරිභෝෂන නැමියාව සහ සාමාන්‍ය ඉතුරුම් නැමියාව ගණනය කරන්න.

(කොණු 04ය.)

- (ඇ) සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම කොපමණ ද?

(කොණු 04ය.)

- (ඇ) ආයෝජන ගුණකයේ අගය කොපමණ ද?

(කොණු 02ය.)

- (iii) කිසියම් කළුපිත ආර්ථිකයක, ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) රුපියල් බිලියන 400ක් ද, බදු අයකිරීම් (T) රුපියල් බිලියන 300ක් ද, පොද්ගලික ඉතුරුම් (S) රුපියල් බිලියන 200ක් ද, පොද්ගලික ආයෝජන (I) රුපියල් බිලියන 250ක් ද වේ යැයි උපකළුපනය කරන්න.

- මෙම ආර්ථිකයේ ඉද්ධ අපනයනවල අගය කොපමණ වේ ද?

(කොණු 04ය.)

'ආ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් ද අවම වයයෙන් ප්‍රයෝග දෙකක් තෝරා ගන්න.)

06. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු මිල මට්ටමෙහි වෙනසකම් දැක්වීමෙහි ලා වර්තමානයේ යොදා ගැනෙන මිනුම් කවරේ ද?

(කොණු 03ය.)

(කොණු 04ය.)

- (ii) උද්ධමනයේ අනිතකර ප්‍රතිච්චිත කවරේ ද?
- (iii) කිසියම් රටක ව්‍යාපිෂ බැංකු පද්ධතිය තුළ කටයුතු කරන එක් ව්‍යාපිෂ බැංකුවක සරල ගේෂ පත්‍රයක් පහත දැක්වේ.

වගකීම්	වරිනාකම (රුපියල් මිලියන)	වත්කම්	වරිනාකම (රුපියල් මිලියන)
තැන්පතු	100 000	අවශ්‍ය කරන සංචිතය	10 000
කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රාග්ධනය	25 000	අධි සංචිත	5 000
		පුරුෂුම්පත්	30 000
		ණය	80 000
මුළු වගකීම්	125 000	මුළු වත්කම්	125 000

- (අ) අවශ්‍ය කරන සංචිත අනුපාතය කොපමණ ද?

(කොණු 02ය.)

- (ආ) මෙම බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුවෙකු තම ජ්‍යෙම හිණුමෙන් රුපියල් මිලියන 2 000ක් ආපසු ගනු ලැබේ යැයි සළකන්න. මෙම මුදල් ඉවත් කර ගැනීම නිසා, බැංකුවේ සංචිතය කොපමණ ප්‍රමාණයකින් වෙනස් වන්නේ ද?

(කොණු 02ය.)

- (ඇ) අවශ්‍ය කරන සංචිත අනුපාතය තොවෙනස්ව පවති නම්, රුපියල් මිලියන 2 000ක තැන්පතු ප්‍රමාණය ඉවත් කරගත් විට, මෙම බැංකුවට අප්‍රතිත් ලබා දිය හැකි උපරිම ණය ප්‍රමාණය කොපමණ වේ ද?

(කොණු 02ය.)

(කොණු 03ය.)

- (iv) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යන්නෙන් කවරක් අදහස් වේ ද?

(කොණු 04ය.)

- (v) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක ණය පාලන කුම අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න.

(කොණු 04ය.)

07. (i) පහත දැක්වෙන දී පොදුගලික හාණ්ඩ ද, පොදු හාණ්ඩ ද නැතහෙත් පොදු සම්පත් ද යන්ත තියුවය කරන්න.
 (අ) සාගරයේ සිටින මත්ස්‍යයින්
 (ආ) රුපවාහිනී විකාශන සංඛ්‍යා
 (ඇ) ජ්‍යෙනි රටාව හා කොලේස්ටරෝල් මට්ටම පිළිබඳ කෙරෙන මූලික පර්යේෂණ
 (ඈ) ස්වාධීකාර බලපත්‍රයක් (Patent) හිමිකර ගත හැකි, කොලේස්ටරෝල් මට්ටම පහළ හෙළිමේ මුළුපියක් සඳහා සිදු කෙරෙන විශේෂ පර්යේෂණයක්
- (ලකුණු 04ය.)
- (ii) තිදහස් වෙළෙඳපොල ආර්ථිකයක් තුළ ආණ්ඩුවේ මැදිහත්වීම් ඔබ සාධාරණය කරනුයේ කෙසේ ද?
- (ලකුණු 04ය.)
- (iii) බද අය කිරීමේ සිරස් සාධාරණත්වය සහ තිරස් සාධාරණත්වය අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න.
- (ලකුණු 04ය.)
- (iv) අයවිය හියායන් වෙළෙඳපොල පොලී අනුපාතිකය ඉහළ යාමටත්, පොදුගලික ආයෝජන පහළ යාමටත් දායක වන්නේ යැයි ඇතැම් අර්ථික විද්‍යාඥයින් තර්ක කරනුයේ ඇයි?
- (ලකුණු 04ය.)
- (v) "කළාපයේ අන් රටවල් සමග සංසන්ධිය කරන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය හා දළ දේශීය තිෂ්පාදිතය අතර අනුපාතය තවමත් ඉහළ අයක පවතී." රාජ්‍ය අය, මැදි හා දිග කාලීනව තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීම වස්, රජය විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.
- (ලකුණු 04ය.)
08. (i) A රට උරුම කරගන් යුතු සම්පත් ප්‍රමාණය ඒකක 200ක් ද, B රට උරුම කරගන් යුතු සම්පත් ප්‍රමාණය ඒකක 200ක් ද වේ යැයි පළකන්න. එක් එක් රටෙහි X සහ Y යන හාණ්ඩ ඒකකයක් තිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන යුතු යුතු ඒකක ප්‍රමාණ පහත සඳහන් වගුවේ දක්වේ.
A රට		B රට	
හාණ්ඩය	යුතු ඒකක	හාණ්ඩය	යුතු ඒකක
X	5	X	4
Y	4	Y	8
- (අ) එක් එක් රට සඳහා තිෂ්පාදන හැකියා වුතු වෙන් වෙන්ව ඇද, ඒවා නිවැරදිව නම් කරන්න.
 (ආ) එක් එක් රටට කවර හාණ්ඩයක් සඳහා තිරඟේක්ෂණ වාසි තිබේ ද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
 (ඇ) එක් එක් රටට කවර හාණ්ඩයක් සඳහා සාපේක්ෂණ වාසි තිබේ ද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
- (ලකුණු 04ය.)
- (ii) සාපේක්ෂණ වාසි බිජි කෙරෙන විනෑම මූලාශ්‍ර දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (ලකුණු 02ය.)
- (iii) ගෙවුම යේප ලේඛනයක ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රධාන පාඨචාරික සංරච්ච නම් කරන්න.
- (ලකුණු 02ය.)
- (iv) නාමික විනිමය අනුපාතිකය සහ සංඝල විනිමය අනුපාතිකය අතර වෙනස දක්වන්න.
- (ලකුණු 04ය.)
- (v) තිදහස් වෙළෙඳාමට පක්ෂව ඉදිරිපත් කෙරෙන තර්ක මොනවා ද?
- (ලකුණු 04ය.)
09. (i) 'ආර්ථික වෘද්ධිය' නිර්වන්‍ය කොට, ආර්ථික වෘද්ධියේ ඉතා වැදගත් මූලාශ්‍ර සඳහන් කරන්න.
 (ii) දිලිඹුකම තුරන් කිරීම සඳහා ආර්ථික වෘද්ධිය ප්‍රමාණවත් කොන්දේසියක් වේ ද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
- (ලකුණු 05ය.)
- (iii) 'තිරසාර සංවර්ධනය' යන්නෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- (ලකුණු 05ය.)
- (iv) ස්ථීර යුතු හමුදා සහභාගින්වය ඉහළ යාම, ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන්නේ ඇයි?
 පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
- (ලකුණු 05ය.)
10. (i) යෝලිය වෙළෙඳපොල තුළ, ශ්‍රී ලංකාවේ තරගකාරීන්වය ඉහළ නැංවීමෙහි ලා යෝග්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග කවරේ ද?
- (ලකුණු 05ය.)
- (ii) 2002 - 2016 කාලපරිච්ඡේදය තුළ, ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රාවයේ සහ ආදායම් විෂමතාවයේ උපනති පරික්ෂා කරන්න.
- (ලකුණු 05ය.)
- (iii) 1977 ද ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ආර්ථික නිර්බාධිකරණ ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රධාන අංග වූයේ කවර දී ද?
- (ලකුණු 05ය.)
- (iv) තිරසාර හා වේගවත් ආර්ථික වෘද්ධියක් අන්තර ගැනීමෙහි ලා ශ්‍රී ලංකාව විසින් ජය ගත යුතු ප්‍රධාන අභියෝග කවරේ ද?
- (ලකුණු 05ය.)

*** ***

I පත්‍රය

01. (4)	02. (5)	03. (3)	04. (1)	05. (4)
06. (5)	07. (4)	08. (5)	09. (3)	10. (5)
11. (3)	12. (2)	13. (3)	14. (3)	15. (4)
16. (3)	17. (2)	18. (1)	19. (5)	20. (1)
21. (3)	22. (3)	23. (1)	24. (2)	25. (1)
26. (4)	27. (1)	28. (2)	29. (4)	30. (1)
31. (1)	32. (4)	33. (2)	34. (5)	35. (2)
36. (5)	37. (2)	38. (1)	39. (5)	40. (2)
41. (3)	42. (2)	43. (1)	44. (4)	45. (2)
46. (3)	47. (3)	48. (2)	49. (5)	50. (2)

නිවැරදි ප්‍රතිචාරය

● ප්‍රශ්න අංක 09

බද්ධ පෙර සම්බුද්ධ මිල

$$240 - 2P = -30 + P$$

$$240 + 30 = 2P + P$$

$$270 = 3P$$

$$P = \text{රු. } 90.00$$

බද්ධ පූජා සම්බුද්ධ මිල

$$240 - 2P = -36 + P$$

$$240 + 36 = P + 2P$$

$$276 = 3P$$

$$P = \text{රු. } 92.00$$

වෙනස = රු. 2.00 සම්බුද්ධ මිල

රුපියල් 2.00 කින් ඉහළ නගී.

● ප්‍රශ්න අංක 17

$$\text{නිමුවම } 0 \text{ දි මුළු පිරිවැය = } \text{රු. } 300$$

$$\text{නිමුවම් ඒකක } 5 \text{ දි මුළු විවල්‍ය පිරිවැය = } \text{රු. } 630 - 300 \\ = \text{රු. } 330$$

$$\text{නිමුවම් ඒකක } 5 \text{ දි සාමාන්‍ය විවල්‍ය පිරිවැය = } \frac{330}{5} \\ = \underline{\underline{\text{රු. } 66}}$$

● ප්‍රශ්න අංක 24

$$\begin{array}{l} \text{අවසාන} \quad \text{අතරමැදී} \\ \text{එකතු කළ අගය} = \text{නිෂ්පාදිතයේ} - \text{පරිශෝෂනය} \\ \text{වටිනාකම} \end{array}$$

$$A \text{ කර්මාන්තයේ එකතු කළ අගය} = (100 - 30)$$

$$= 70$$

$$B \text{ කර්මාන්තයේ එකතු කළ අගය} = 300 + 60 - 100$$

$$= 260$$

$$C \text{ කර්මාන්තයේ එකතු කළ අගය} = 500 - 330$$

$$= 170$$

$$\text{දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය} = 70 + 260 + 170 \\ = \underline{\underline{\text{රු. } 500}}$$

● ප්‍රශ්න අංක 15

$$160 - 4P = -20 + 2P$$

$$180 = 6P$$

$$P = \text{රු. } 30.00$$

$$\text{මිල ඉල්ලුම නම්වතාව} = \frac{\Delta Qd}{\Delta P} \times \frac{P}{Q} \\ = 4 \times \frac{30}{40} \\ = \underline{\underline{-3.0}}$$

● ප්‍රශ්න අංක 19

$$\text{ආන්තික පිරිවැය (MC)} = \text{රු. } 80$$

$$\text{සාමාන්‍ය විවල්‍ය පිරිවැය (AVC)} = \text{රු. } 50$$

$$\text{සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය (AFC)} = \text{රු. } 30$$

$$\text{මිල (P)} = \text{රු. } 80$$

$$\text{සාමාන්‍ය} = \text{සාමාන්‍ය විවල්‍ය} + \text{සාමාන්‍ය ස්ථාවර}$$

$$\text{මුළු පිරිවැය} \quad \text{පිරිවැය} \quad \text{පිරිවැය}$$

$$= \text{AVC} + \text{AFC}$$

$$= 50 + 30$$

$$\text{ATC} = \underline{\underline{\text{රු. } 80}}$$

මිල සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැයට සමාන වන නිසා ආර්ථික ලාභ ගුණය වේ.

● ප්‍රශ්න අංක 25

$$MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y}$$

$$= \frac{4000}{5000}$$

$$MPC = \underline{\underline{0.8}}$$

- ප්‍රශ්න අංක 27

$$\begin{aligned} Y &= C + I + (X - M) \\ Y &= 200 + 0.75y + 500 + (150 - 100) \\ Y &= 750 + 0.75y \\ Y - 0.75y &= 750 \\ 0.25y &= \frac{75000}{25} \\ &= \underline{\underline{3000}} \end{aligned}$$
- ප්‍රශ්න අංක 41

$$\begin{aligned} \text{වෙළඳ අනුපාතය} &= \frac{\text{අපනයන මිල ද්රේගය}}{\text{ආනයන මිල ද්රේගය}} \\ \text{වෙළඳ අනුපාතය වෙනස් වීම} &= 30\% (100 සිට 130 දැක්වා) \\ &= \text{අපනයන මිල ද්රේගය} \\ &\quad 30\% නිශ්චිත වැඩි වී ඇත. \\ &\quad \text{ආනයන මිල ද්රේගය වෙනස්} \\ &\quad \text{නොවේ.} \end{aligned}$$
- ප්‍රශ්න අංක 49

$$\begin{aligned} \text{මුළු යැපුම් ජනගහනය} &= \text{මිලයන } 6 + 4 \\ &= \text{මිලයන } 10 \\ \text{වැඩි කරන වයස් ජනගහනය} &= \text{මිලයන } 20 \\ \text{මුළු යැපුම් අනුපාතිකය} &= \frac{10}{20} \times 100 \\ &= \underline{\underline{50\%}} \end{aligned}$$

II පත්‍රය

'අ' උප කොටස

01. (i) හාණේධි හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා භූමිය, ගුම්ය සහ ප්‍රාග්ධනය යන නිෂ්පාදන සම්පත් සංවිධානය කර වෙනස් මෙහෙයුමේ ප්‍රදේශයන් සතු සුවිශේෂ හැකියාව ව්‍යවසායකත්වය වශයෙන් දැක්විය හැකි ය.

(ලක්ෂණ 01ය.)

ගුම්ය යනු හාණේධි හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි මිනිසුන්ගේ කායික හා මානසික ගැක්තියයි.

(ලක්ෂණ 01ය.)

වෙනස්කම්

- + ව්‍යවසායකත්වය සඳහා නිමි වන ප්‍රතිලාභය ලාභාංශ හෝ ලාභ වන අතර, ගුම්ය සඳහා ලැබෙන ප්‍රතිලාභය වැළැඳුව හෝ වෙනත වේ.
- + ව්‍යවසායකයා තව නිෂ්පාදන, තව ඕල්ප ක්‍රම හෝ ව්‍යාපාර සංවිධානය කිරීමේ තව ආකෘති වැනි දැනු වාණිජ පදනමකින් හඳුන්වා දීමට වෙනස් තවෝපාදකයෙකි. නමුත් ගුම්කයා වූ කළේ වාණිජ පදනමකින් තව්‍යතාවන් හඳුන්වා දීමට වෙනස්න්නොක් නොවේ.
- + ව්‍යවසායකයන් අවදානම් දරන්නන් වන අතර, ඔවුනු අවදානම් තුළින් ම සම්ස්ථේමතන් වෙති. කම්කරුවේ හැමවිට ම අවදානමෙන් වැළැක්වීමට කටයුතු කරති.

ව්‍යාපාරික ආයතනයේ දිගානතිය හා ගමන් මග තීරණය කෙරෙන මූලික ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ව්‍යවසායකයන් විසින් ගනු ලබන අතර, එකී තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ව්‍යවසායකයන් ගුම්කයන් කුලියට ගනියි.

(වෙනස්කම් දැක්වෙන මිනෑ ම කරුණු දෙකක් සඳහා එක් කරුණකට ලක්ෂණ 01 බැංකින් ලක්ෂණ 02ය.)

- (ii) "වැඩි ආවස්ථීක පිරිවැය නීතිය"

"වැඩි වන ආවස්ථීක පිරිවැය නීතියෙන්" අදහස් කරනුයේ නිෂ්පාදන හැකියා ව්‍යුයක් මත එක් හාණේධියක නිෂ්පාදනය සමාන එකකවලින් ක්‍රමයෙන් වැඩි කරන විට ඒ වෙනුවෙන් කුප කිරීමට සිදුවන අතින් හාණේධියෙන් ප්‍රමාණය හෙවත් ආවස්ථීක පිරිවැය ක්‍රමයෙන් ඉහළ නැගින බව ය.

(ලක්ෂණ 02ය.)

(ප්‍රස්තාර අවශ්‍ය නැති.)

විකල්ප පිළිතුර

වැඩි වන ආවස්ථීක පිරිවැය නීතියෙන් අදහස් කරනුයේ සම්පත් පුරුණ වශයෙන් උපයෝගනය කර ඇති විටක කිසියම් හාණේධියක නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ දී එහි ආවස්ථීක පිරිවැය හෙවත් එම හාණේධිය වෙනුවෙන් අනෙක් හාණේධියෙන් කුප කිරීමට සිදුවන ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් ඉහළ නැගින බව ය.

වැඩි වන ආච්චරීක පිරිවැය නීතියට බලපාන සාධක තුනකි.

- + නිෂ්පාදන සම්පත් සමඟාතිය තොවීම. (එක් සාධකයක් වෙනුවෙන් වෙනත් සාධකයක් පූර්ණ වශයෙන් ආදේශකයක් ලෙස යොදාගත තොහැකි වීම.)
  - + විවිධ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීමේදී යොදාගනු ලබන නිෂ්පාදන ක්‍රම ශිල්ප වෙනස් වීම. (වෙනස් තාක්ෂණය යොදා ගැනීම.)
  - + කිසියම් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා වචාත් යෝගා සාධකයක් වෙනස් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීමෙහිලා එතරම් යෝගා තොවී.

(මිනු ම හේතු දෙකක් සඳහා එක් හේතුවකට ලකුණු 01 බැහින් ලකුණු 02යි.)

- (iii) මිනු ම ආර්ථික පද්ධතියක් විසින් විසඳා ගත යුතු මූලික ආර්ථික ප්‍රයෝග තුන

- + කුමක් කොපමණ ප්‍රමාණයකින් නිෂ්පාදනය කරන්නේ ද?

- + කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේ ද?

- + ಕಾ ಸದ್ಗು ನಿರ್ತಪಾದನೆಯ ಕರನೆನೇ ದ್ಯ?

(ලංකාණු 01ය.)

එම ප්‍රයෝග විසඳා ගැනීම සඳහා සැකකී ඇති ප්‍රධාන ආර්ථික පදනම් තුන

- + വെള്ളപ്പോലെ ആർത്തിക് പട്ടം ദക്ഷിയ

- ## ✚ ව්‍යාධි ආර්ථික පද්ධතිය

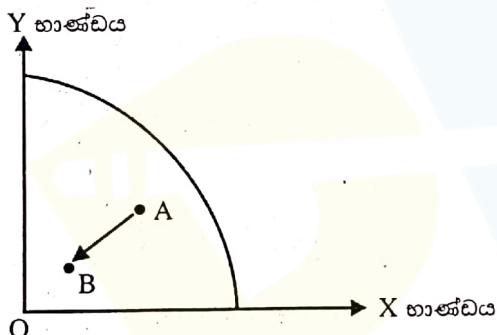
- ✚ සාම්ප්‍රදායික ආර්ථික පද්ධතිය

- ## ✚ മിറ്റ് ആർലീക് പട്ടഡതിയ

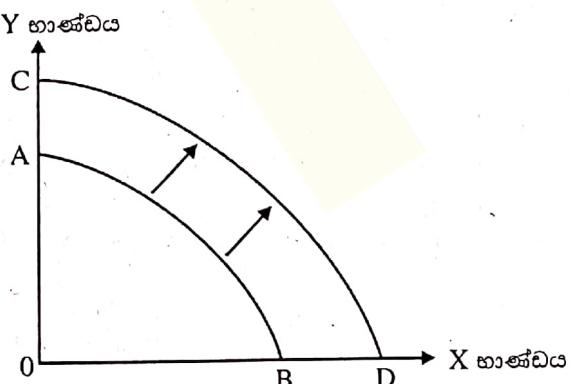
(ମିଳୁ ମ ଆରପାଇକ ପଦ୍ଧତି ଶୁନାକ୍ଷ ଜାଣିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ୦୩ଦି.)

(‘ଦେବତାଶ୍ଵର କୁମାର’ ଓ ପାଦମାତ୍ରାଦୀ କୁମାର’ ଲେଖ ଆରଲ୍ଲିକ ପଢ଼ିବିଲି ନାମି କର ଅଛୁଟନାମି ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵର ନୋଲୈବେ.)

- (iv) සේවා විද්‍යක්ති අනුපාතිකයේ ඉහළ යාම.

වැඩි කරන වයසේ රත්නගහනය ඉහළ යාම.

- (v) "කිහිපයම් භාෂ්‍යයක් පරිභේදනය කරන විට, ඒ සඳහා මධ්‍යගෙන් මිලක් අයකරනු නොලැබුවේ නම්, එම භාෂ්‍යය ආර්ථික තොවන භාෂ්‍යයක් විය යුතු ය."

භාර්තික නොවන භාණ්ඩයක් හෙවත් නොමිල භාණ්ඩයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ හියකමක් නොමැති භාණ්ඩයක් ය.

ඒවා තින් භාෂේච් පූර්ම දෙනෙගේ ම විවෘතනා ප්‍රසාදීමට ප්‍රමාණවත් තරම් අතියිය සුලඟ ව දක්නට ඇතේ. එනිසා

එවානි භාණ්ඩ කුපකිරීමකින් තොර ව ලබාගත හැකි ය. ආචස්පිත පිරිවයක් ද තොමැත.

(ආර්ථික තොවන හා සේව නිරවචනයට ලකුණු 02ය.)

කිසියම් හාන්චියක් ආර්ථික හාන්චියක් ද, ආර්ථික තොවන හාන්චියක් ද යන්න නිර්ණය කරනුයේ එම හාන්චියට මිලක් අය කරනවා ද, එය තොමිලේ ලබා දෙනවා ද යන්න මත තොවේ. බොහෝ අවස්ථාවල සමඟ පූහායාධනය හෝ ව්‍යාපාරික ප්‍රවාරණය වැනි හේතු මත ඇතැම් හාන්චි හා සේවා මිලක් අය තොකර මහජනයාට ලබා දෙනු දැකිය හැකි ය. ඒවා තොමිලේ ලබා දුන්න ද නිෂ්පාදනයේ දී විකල්ප හාවන සහිත හිග සම්පත් හාවන කර නිපදවයි. එහි දී ආවස්ථික පිරිවැයක් හට ගනියි. එනිසා එම හාන්චි ආර්ථික තොවන හාන්චි තොවේ. ඒවා ද ආර්ථික හාන්චි වේ.

(ලකුණු 02යි.)

02. (i) පොදුගලික ඉල්ලුම් වතුය සහ වෙළඳපොල ඉල්ලුම් වතුය අතර වෙනස

කිසියම් පාරිභෝගිකයු විසින් යම් දෙන ලද අවස්ථාවක අනෙකුත් කරුණු තොවනස් ව නිවිය දී හාන්චිය සඳහා පැවතිය හැකි විකල්ප මිල ගණන්වල දී මිලදී ගැනීමට කැමති හා මිලදී ගැනීමට හැකියාව ඇති ප්‍රමාණ පෙන්නුම් කරන සරල රුපසටහනක් පොදුගලික ඉල්ලුම් වතුය ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. (ලකුණු 01යි.)

යම් දෙන ලද අවස්ථාවක අනෙකුත් කරුණු තොවනස් ව නිවිය දී කිසියම් හාන්චියක විකල්ප මිල ගණන්වල දී වෙළඳපොලෙහි සියලු ම පාරිභෝගිකයන් විසින් මිලදී ගැනීමට කැමති හා මිලදී ගැනීමට හැකියාව ඇති මුළු ප්‍රමාණයක් පෙන්නුම් කරන රුපසටහනක් වෙළඳපොල ඉල්ලුම් වතුය ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. (ලකුණු 01යි.)

විකල්ප පිළිතුර

පොදුගලික ඉල්ලුම් වතු සියල්ලේ ම තිරස් එකතුව වෙළඳපොල ඉල්ලුම් වතුය වන අතර එය නිර්මාණය කරගනු ලබනුයේ එක් එක් පාරිභෝගිකයා විසින් එක් එක් එක් මිල ගණන්වල දී ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණ සියල්ල එකට එකතු කිරීම මගිනි.

(ii) "ගිණන් හාන්චියක් බාල හාන්චියක් වන අතර, බාල හාන්චියක් අවශ්‍යයෙන් ම ගිණන් හාන්චියක් තොවේ."

- + මිලෙහි හටගන්නා වෙනසක් බාල හාන්චියක් මත ඇති කරන බලපෑම වෙනස් ය. බාල හාන්චියක ආදායම් ප්‍රතිච්චිතය සානු අයෙක් ගන්නා බැවින් මිලෙහි ඇතිවන අඩු වීමක්, ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණයේ වැඩි වීමකට යැමැවී ම හේතු වන්නේ නැතු.
- + මිල අඩු වීමක ආදේශන ප්‍රතිච්චිතය සැමැවී ම ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි කරයි. ආදේශන ප්‍රතිච්චිතයේ එම බලපෑම සානු ආදායම් ප්‍රතිච්චිතය විසින් කිසියම් දුරකට නිශේෂිතය තෙරේ. මෙම ප්‍රතිච්චිත දෙකෙහි සාපේශ්‍ය බලවත්කම මත අවසාන ප්‍රතිච්චිතය තිරණය වේ.
- + ඇතැම් බාල හාන්චිවල දී ආදේශන ප්‍රතිච්චිතයේ බලපෑම මුළුමතින් ම නිශේෂිතය කිරීමට සානු ආදායම් ප්‍රතිච්චිතය අසමත් වේ. එවිට මිල අඩු වීමක ප්‍රතිච්චිතයේ වශයෙන් ඉල්ලුම් කරන ප්‍රමාණය තවදුරටත් ඉහළ නැගියි. නමුත් එම වැඩි වීම සාමාන්‍ය හාන්චියක දී සිදුවන තරම් විශාල තොවේ. බාල හාන්චියක සාමාන්‍ය රටාව මෙයයි. එනිසා එය පහළට බැඳුම් වන ඉල්ලුම් වතුයේ හැඩිය තහවුරු කරයි.
- + සානු ආදායම් ප්‍රතිච්චිතය, ආදේශන ප්‍රතිච්චිතයේ බලපෑම අභිජවා යන විටක දී ඉල්ලුම් වතුයේ හැඩිය දින බැවුමකට අනුරූපී වේ. ගිණන් හාන්චි නමින් හඳුන්වන්නේ මෙම තත්ත්වයයි. එසේ සිදුවීමට නම් අදාළ හාන්චිය බාල හාන්චියක් විය යුතු ය. එහෙන් එය පමණක් ද ප්‍රමාණවත් තොවේ. මිල වෙනස් වීමේ සානු ආදායම් ප්‍රතිච්චිතය ආදේශන ප්‍රතිච්චිතය මුළුමතින් ම නිශේෂිතය කිරීමට සමත් ප්‍රමාණයටත් වඩා බලගතු එකක් විය යුතු ය. එනිසා සැම බාල හාන්චියක් ම ගිණන් හාන්චියක් තොවේ.

(එක් එක් පියවර සඳහා ලකුණු 01 බැංකින් ලකුණු 04යි.)

(iii) මිල ඉල්ලුම් නම්තාව යනු

කිසියම් හාන්චියක මිලෙහි හටගන්නා වෙනසක් කෙරෙහි එම හාන්චියෙහි ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය දක්වන සංවේදිතාව මිල ඉල්ලුම් නම්තාවෙන් මැනේ.

මෙය ගණනය කරනු ලබන්නේ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණයෙහි හටගත් ප්‍රතිච්චිතයාත්මක වෙනස, එම වෙනස ඇති කිරීමට බලපෑ මිලෙහි ප්‍රතිච්චිතයාත්මක වෙනසෙන් බෙදීමෙනි. එය පහත දක්වෙන ආකාරයට දක්විය හැකි ය.

$$\text{මිල ඉල්ලුම් නම්තාව} = \frac{\text{ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිච්චිතයාත්මක වෙනස}}{\text{මිලෙහි ප්‍රතිච්චිතයාත්මක වෙනස}}$$

(නිර්වචනයට ලකුණු 01යි. ගණනය කරන සූත්‍රයට ලකුණු 01යි. මුළු ලකුණු 02යි.)

(iv) (அ) வெலேட்பொலை சுமாரித் தில் கூ பூமான்ய

$$\begin{aligned} Q_D &= Q_S \\ 350 - 10P &= -40 + 5P \\ 390 &= 15P \\ P &= \underline{\text{கிளீ'ஞீ'மயக் ரூ. 26}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 01கி.)

$$\begin{aligned} Q_D &= 350 - 10(26) \\ Q_D &= 350 - 260 \\ Q_D &= \underline{\text{மேறீக் வோங் 90}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 01கி.)

(ஆ) கிளீ'ஞீ'மயக் ரூ. 30க் வத சுதநிக் தில் மத சபாநூ வென பூமான்ய

$$\begin{aligned} Q_S &= -40 + 5P \\ Q_S &= -40 + 5(30) \\ Q_S &= -40 + 150 \\ Q_S &= \underline{\text{மேறீக் வோங் 110}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 02கி.)

(இ) மூல சூப்பும் ம் அலைவி கர டைம் சுதா அய கல ழா வெலேட்பொல் தில் தீர்ணய வந்தே சும் பூமான்ய தில்டி டைம் பாரீஹீக்கயன் தேவீமத கூமதி தில் மத ய.

$$\begin{aligned} Q_D &= 350 - 10P \\ Q_D &= 110 \\ \text{சும் திசு} 110 &= 350 - 10P \\ 10P &= 350 - 110 \\ 10P &= 240 \\ P &= \underline{\text{கிளீ'ஞீ'மய ரூ. 24}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 02கி.)

(ஈ)- உங ழர்ணய சுதா ரதயென் தொலீந் வத லைதென முடல் கிளீ'ஞீ'மயக் சுதா உங ழர்ணய கல ழா பூமான்ய

$$\begin{aligned} &= \text{சுதநிக் தில்} - \text{வெலேட்பொல் தில்} \\ &= \text{ரூ. } 30 - \text{ரூ. } 24 \\ &= \text{கிளீ'ஞீ'மயக் ரூ. 6கி.} \\ &= \text{ரூ. } 6 \times (110 \times 1000) \\ &= \underline{\text{ரூ. 660,000}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 02கி.)

விகல்ப பிழிதார: 660

(ஏ) பாரீஹீக அதிரிக்கய கூ நித்தொட்டு அதிரிக்கய

$$\begin{aligned} \text{பாரீஹீக அதிரிக்கய} &= \frac{\text{ரபரிம ஒல்புமி தில} - \text{வெலேட்பொல் தில} \times \text{தில்டி கந் பூமான்ய}}{2} \\ &= \frac{(35 - 24) \times 110,000}{2} \\ &= \frac{1210,000}{2} \\ &= \underline{\text{ரூ. 605,000}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 02கி.)

விகல்ப பிழிதார: 605

$$\begin{aligned} \text{தித்தொட்டு அதிரிக்கய} &= \frac{(\text{தொலீந் வத லைதென் தில} - \text{அவம சூப்புமி தில}) \times \text{அலைவி பூமான்ய}}{2} \\ &= \frac{(30 - 8) \times 110,000}{2} \\ &= \frac{2420,000}{2} \\ &= \underline{\text{ரூ. 1210,000}} \end{aligned}$$

(கைஞ் 02கி.)

விகல்ப பிழிதார: 1210

03. (i) (அ) ஷினவன லல ஹுகந்தூ விட, மூல நித்தீபாடிதய பகல வீரீமுத புதன் கநி.

அசுதா வே.

ஷினவன லல ஹுகந்தூ விட மூல நித்தீபாடிதய (TP) அபு வந வீரெயகின் ஹுகல நிதிந அதர, உதி தீ மூல நித்தீபாடித வகுயே (TP) செழும சிர அதயக் கநிதீன் குமயேந் செழுமே அதய பகல வீ.

(ஆ) ஦ேபோல வெடு, தொவினைகில் சுதா ரக்ஷன ராச்சு வெவீம் சுத குமக்ஷய ராச்சு செர்வர பிரீவீய வே. சுதா வே.

மேம் செர்வர பிரீவீய அதிதமயன் கேரி காலயக தீ நிதெழும் முரும சுமய வெநச் நோவே. தீவா கர்மாந்தயாலும் தியாந்தமக வீவந் நைதன் நோவீலைக்வீய ஹகி பிரீவீய வே.

(இ) ஷினவன லல சுத அபு வந பரிமாணங்குல லல யஞ் லக ம ஦ேயக் வெநச் அகாரவலின் புகாக கிரிமகி. அசுதா வே.

மேவா வெநச் சுஷித்தீன் ஦ேக்கு நிருபங்ய கரகி. ஷினவன லல ஹுகந்தீ கேரி காலயக தீ செர்வர யெழும் சுமய வீலு யெழுமக் வீசி வீசியேந் ஹவித கரந விட தீ ய. சுதக அநுபாதய வெநச் வே.

பரிமாணங்குல லல ஹுகந்தீ தீரு காலயக தீ சியலு ம யெழும் வெநச் கரந விட தீ ய. உதி தீ சுதக அநுபாதய நோவெநச் வ புதிந அதர, பரிமாு வெநச் வே.

(ஒ) அந்திக பிரீவீய, சுமாநா வீலு பிரீவீய வபு வீசி நமி, அந்திக பிரீவீய பகல வீதிந் திவிய பூந் ய. அசுதா வே.

அந்திக பிரீவீய (MC) சுமாநா வீலு பிரீவீய (AVC) வபு ஹுகின் புதிந விட அந்திக பிரீவீய ஹுகல நிதிந் திவிய பூந் ய. அந்திக பிரீவீய வகுய சுமாநா வீலு பிரீவீய வபு ஹுகின் புதிந விட சுமாநா வீலு பிரீவீய உதி அவும் அதய ஹுக்கு ஹுகல நிதிந் புதிந.

(உக்குக்கு ஹைக்கு 02 வீதிந் மூல ஹைக்கு 08கி.)

(சுதா ஹே அசுதா வபு பமங்கு சுதா ஹே வ அந்தம் ஹைக்கு நோலேவே.)

(ii) கர்மாந்தயகு குலு புவீக வீமே வாதகு

- + கிபியமி கர்மாந்தயகு ஹே வித்தியகு ஹே புவீக வீமேக்கு புதன் நா வாதக மீன் அநுபச் கேரே. மேமின் கர்மாந்தயே ஹே வித்தியே ஹே நரககாரித்வய சிமா கேரே. (ஹைக்கு 01கி.)
- + மேவூநி வாதக விவித சுவருப ஗னிகி. தீவா காநிம ஹே சுவாஹாவிக தீவா வீய ஹகி ய. நெதிக, தாக்கைக, செர்வாதீய ஹ அர்கீக சுதக மத ஹுகந் தீவா வே. (ஹைக்கு 01கி.)

ருடாகரண:

- ருபாய மார்க்கிக வீடுகள்குமக் அதி அமுடுவு பிலிக்கு கிலிகாரித்வய ஹே தீவா புலனய கிரிமே அதிதிய.
- குட்டிமய தீப்பு அபிதிய
- வெடு கிவிபுமி
- சுவாஹாவிக தீகாவிகார (மங்கன ருபயேத்து கர்மாந்த - தல சுமிபாடுநய, வீடுகிய)
- சுவாஹாவிக தீகாவிகார (மங்கன ருபயேத்து கர்மாந்த - தல சுமிபாடுநய, வீடுகிய)

(உக்குக்கு ஹைக்கு 01 வீதிந் ருடாகரண ஦ேக்கு ஹைக்கு 02கி.)

(iii) பூர்ண தரககாரி அயதனயக சுப்புமி வகுய சுத உதி அந்திக பிரீவீய வகுய அதர புதிந சுமிவித்தாவய

- + பூர்ண தரககாரி அயதனயக சுப்புமி வகுயேந் பெந்தும் கரநுயே வேலேந்தோலே புதன் நா வீக்கீப தீல ரண்குவல தீ சுப்புமித அதீக்கு கரந ஹ சுபயனு லென ஹாங்கி புமாங்யன் ய. பூர்ண தரககாரி வேலேந்தோலே லாக ருபரிமநய கரந அயதனயக் சுபயனு லெந்தே அந்திக பிரீவீய (MC) ஹ தீல (P) சுமாந கேரேந நிதெழும் புமாங்யகி. தீ அநுவ உக்கு உக்கு மீலே தீ சுபயனு லென புமாங தீர்யய வந்தே அந்திக பிரீவீய வகுயே அநுல ருக்குயன் சுமய தீல ரண்கு ரூக்குமேநி. தீ அநுவ பூர்ண தரககாரி அயதனயே அந்திக பிரீவீய வகுய அயதனயே சுப்புமி வகுய தீ வே. (ஹைக்கு 02கி.)
- + அயதனயே சுப்புமி வகுய சுமந்விக வகுயே சுமாநா வீலு பிரீவீய வகுய ஹுகின் புதன் நா அந்திக பிரீவீய வகுயே அநுல கோவெஸந் ஹ அவும் சுமாநா வீலு பிரீவீய வபு பகல தீல ரண்குவல அநுல சிரச் அக்குயே (தீல அக்குயே) கோவெஸந் தீ வே. (ஹைக்கு 02கி.)

கிள்குப பிலிகுர

பூர்ண தரககாரி அயதனயக சுப்புமி வகுய வந்தே சுமாநா வீலு பிரீவீயகி அவும் ருக்குய ஹுகின் பிலிகி அந்திக பிரீவீய வகுயகி.

(iv) ආර්ථික බදු කුලිය සහ සංක්‍රාම ඉපයෝගීම අතර වෙනස

+ කිසියම් නිෂ්පාදන සාධකයක් පවත්නා හාවිතයෙන් ඉවත් ව වෙනත් හාවිතයක් වෙත සංක්‍රාම වීම වළක්වාලීම සඳහා එම සාධකය වර්තමාන හාවිතය තුළ ලැබිය යුතු යැයි අපේක්ෂා කරන අවම ඉපයෝගීම ප්‍රමාණය සංක්‍රාම ඉපයෝගීම වේ.

+ අවශ්‍යයෙන් ම වූ කළේ කිසියම් සාධකයක් පවත්නා හාවිතයේ රඳවා තැබීමේ ආවස්ථික පිරිවැය වේ.

(ලකුණු 02යි.)

+ ආර්ථික බදු කුලිය යනු සංක්‍රාම ඉපයෝගීම ඉක්මවා කිසියම් සාධකයක් හිමි කරගන්නා අතිරික්තයයි.

(ලකුණු 02යි.)

(මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමේ දී ප්‍රස්තාර සටහන් අපේක්ෂා නොකෙරේ.)

04. (i) (අ) ගෘහනීයක් මෙම වර්ෂයේ දී තම ගෙවන්නෙහි එළවුලු වගා කොට, මූල් අස්වැන්න ම තම නිවසේ පරිශේෂනයට ගනී.

අැතුළන් කෙරේ.

කුටුම්බය තුළ නිෂ්පාදනය කරන සියලු ම හාණ්ඩ වෙළඳපාලක අලෙවි කළන් ස්වයං පරිශේෂනයට ගනු ලැබුවන් වෙනසකින් තොර ව නිෂ්පාදන ඉම තුළට ඇතුළන් කර ගැනේ. (නමුත් සේවාවන් ඇතුළන් නොකෙරේ.)

(ආ) විශ්‍රාමික සේවකයෙක් තම විශ්‍රාම වැටුප රජයෙන් ලබා ගනී.

බැහුරු කෙරේ.

විශ්‍රාම වැටුප සංක්‍රාම ගෙවීමකි. සාධක ආදායමක් නිරූපණය නොකරයි. එනිසා දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට හෝ දළ ජාතික ආදායමට එය ඇතුළන් නොකෙරේ.

(ඉ) මෝටර රථ වෙළෙන්දෙක් පාවිච්ච කරන ලද මෝටර රථයක් අලෙවි කොට, ඒ සඳහා කොමිස් මුදලක් උපයා ගනී.

අැතුළන් කෙරේ.

පාවිච්ච කළ මෝටර රථ ආශ්‍රිත වෙළඳාංතේ වටිනාකම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට ඇතුළන් නොකළන් මෝටර රථ වෙළෙන්දා අනරුදියකු වශයෙන් එලදායී කාර්යයක් හෙවත් වෙළඳාමක් කරන බැවින් මහු උපයන කොමිස් මුදල වෙළඳාම ආශ්‍රිත ව බිජි වන එකතු කළ අයයකි. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ එකතු කළ අයයන්ට එය ද ඇතුළන් විය යුතු ය.

(ඊ) මවක් තම දියණීය නිවසේ දී ගණිත පාඨමක් ඉගෙනීමට උද්වි කරයි.

බැහුරු කෙරේ.

කුටුම්බය තුළ කුටුම්බ සාමාජිකයන් විසින් ඉවු කරනු ලබන කිසිදු සේවාවක් නිෂ්පාදන ඉම තුළට ඇතුළන් නොවේ. (නමුත් හාණ්ඩ ඇතුළන් කෙරේ.) (එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැඩින් ලකුණු 04යි.)

(ii) වෙළඳපාල මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය

$$GDP = C + I + G + X - M$$

(ලකුණු 01යි.)

$$GDP = 3000 + 800 + (-50) + 900 + 450 - 600$$

(ලකුණු 01යි.)

$$\underline{\underline{GDP = \text{රු. } 5450}}$$

(ලකුණු 02යි.)

(iii) ත්වරණ තත්ත්වය මැතිවෙත් මිනුමක් ලෙස දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සීමාවන්

+ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය රටක නිෂ්පාදනය කරනු ලබන හොතික හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය කැවී කොට දක්වන මිනුමක් වන අතර, පුද්ගලයන්ගේ ත්වරණ තත්ත්වය කෙරෙහි බලපෑම් කරන ගුණාත්මක කරුණු (සාම්කාමී පරිසරයක්, අදහස් ප්‍රකාශනයේ නිදහස, යහපාලනය, තෝරීමේ නිදහස යනාදිය) එම මිනුම තුළ සලකා නොබැලේ.

+ නොවිධීමත් අංශයේ නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම නිවැරදි ව පිළිබඳ නොවන බැවින් රට තුළ නිපදවනු ලබන සැබැං හොතික හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය වූව ද එමගින් නිවැරදි ව මිනුම කෙරෙන්නේ තැන. නොවිධීමත් අංශයේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ඇපේනමේන්තු කළ අයයන් සැබැං අයයට වඩා උග්‍ර තක්සේරු වූ හෝ අධි තක්සේරු වූ අයයන් විය හැකි ය.

- + දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට ආදාළ සංඛ්‍යා රටක ආදායම් ව්‍යාප්තියේ ස්වභාවය මුළුමතින් ම අමතක කර ඇත. ජ්‍යෙන තත්ත්වය කෙරෙහි සාපු බලපැමක් ඇති ආදායම් විෂමතාවන් ජාතික ගිණුම් දත්තවල පිළිබඳ නොවේ.
  - + දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ ඒ හා සම්බන්ධ අනෙකුත් සංකළුප (ප්‍රතිසිර්ප ආදායම, මුරුන ආදායම) ජ්‍යෙන තත්ත්වය පිළිබඳ අසම්පූර්ණ මිනුම් වේ. බොහෝ එලදායී නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් එමගින් පිළිබඳ නොවේ. උදා: තමන් වීසින් ම තම නිවස තුළ ඉටු කරන එලදායී කටයුතු, ගෘහීයන්ගේ සේවා දැන්විය හැකි ය.
  - + නිවැරදි තොරතුරු සහයා ගත නොහැකි නිසා නිරීක්ෂණය නොකරනු ලබන ආර්ථිකයේ සිදුවන නීති විරෝධී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල (උදා: නීති විරෝධී මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන්) වට්නාකම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය තුළ ඇතුළත් නොවේ.
  - + දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය තුළ ඇතුළත් හාණ්ඩ හා සේවා මිනිසුන්ගේ ජ්‍යෙනයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය කෙරෙහි කෙසේ බලපානු ලැබේ දැයි සලකා නොබලයි. උදාහරණයක් වශයෙන් නාගරික ප්‍රදේශවල ජ්‍යෙන් වන මිනිසුන්ට තම ආදායමින් සැලකිය යුතු කොටසක් නාගරිකරණය ආග්‍රිත ගැටුපු විපදා ගැනීම සඳහා යොමු කිරීමට සිදු වේ. (නාගරික ප්‍රදේශවල මිනිසුන්ට තම නිවාස හා දේපල සෞරස්ථරන්ගෙන් ආරක්ෂා කරගැනීමට විශේෂ ආරක්ෂක විධි විධාන සහ උපකරණ මිලදී ගැනීමට සිදු වීම.)
  - + මිනිසුන් ජ්‍යෙන් වන පරිසරයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යාවලින් සොයා නොබැලේ. පරිසර දූෂණය වළක්වා ගැනීමට යොදා ගැනෙන නීති රිති ඉටත් කරනු ලැබුවහොත් කිසියම් රටකට නිමැවුම් මට්ටම (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය) ඉහළ න්‍යා ගත හැකි ය. නමුත් මෙහි දී ඉහළ ආදායමක් හෝ ඉහළ ප්‍රතිසිර්ප ආදායමක් නිඩු පමණින් ජ්‍යෙන තත්ත්වය උසස් වී ඇතැයි නිගමනය කළ නොහැකි ය. ආදායම ඉහළ ගොස් නිවිය දී වාතය ජලය සහ වෙනත් සම්පත් දූෂණයට ලක්ව නිවිය හැකි ය.
  - + මිනිසුන්ගේ ජ්‍යෙනයේ ගුණාත්මක තත්ත්වයට සාපුව ම බලපාන විවේක කාලය සඳහා දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා මගින් වට්නාකමක් ලබා නොදේ. මිනිසුන් දිනකට පැය 12ක් සහ සතියකට දින 7ක් වැඩෙහි යෙදුණුවහොත් රටකට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ඉහළ න්‍යාගත හැකි ය. මිනිසුන්ට විවේක කාලයක් භුක්ති විදීමට නිදහසක් නොමැතිනම් හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය ඉහළ න්‍යා ගැනීමෙන් උසස් ජ්‍යෙන මට්ටමක් තහවුරු කරගත නොහැකි වේ.
  - + දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කිරීමේ දී යහපත් හාණ්ඩ හා අයහපත් හාණ්ඩ වශයෙන් හේදයක් නොදකි. කිසියම් රටක තුම්කම්පාවක් හටගෙන නිවාස, ගොඩනැගිලි සියල්ල ප්‍රතිචාර්පාපනය කරනු ලැබුවහොත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ඉහළ යයි. පුද්ගලයන් රෝගී තත්ත්වයට පත්වී එමගින් වැළැකිම සඳහා රෝහල් ගත වුවහොත් සහ මාශය මිලදී ගත් විට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ඉහළ නැති. එහෙත් භුමික්මා හටගැනීම හෝ මිනිසුන් රෝගී තත්ත්වයට පත් වීම හෝ ජ්‍යෙන තත්ත්වය උසස් වීමට දායක වෙතැයි කිසිවෙක් නොපවයයි.
  - + තාක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගැනීමට ද දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා අසමත් ව සිටි. විවිධ නොමිල මෘදුකාංග (Free Apps) ඔස්සේ ඔබගේ ජංගම දුරකථනයට ලැබෙන විවිධ පහසුකම් (මාර්ග සිතියම්, මෘදුකාංග (Free Apps) ඔස්සේ ඔබගේ ජංගම දුරකථනයට ප්‍රතිචාර්පාපනය කරනු ලැබුවහොත් නොරතුරු, මාර්ග තදබදය පිළිබඳ තොරතුරු හා වෙනත් සන්නිවේදන පහසුකම්) ගුණාත්මක කාලගුණ තොරතුරු, මාර්ග තදබදය පිළිබඳ තොරතුරු හා වෙනත් සන්නිවේදන පහසුකම්) ජ්‍යෙන තත්ත්වය උසස් කිරීමට විශාල දායකත්වයක් සපයයි. එහෙත් ජ්‍යෙන සඳහා මිලක් අය නොකරන බැවින් එම ප්‍රතිලාභ ජාතික ගිණුම් වට්නාකම තුළ පිළිබඳ නොවේ.
- (මිනැම කරුණකට ලකුණු 01 බැඩින් ලකුණු 04යි.)

(iv) (අ) එකතු කළ අයය

- + කිසියම් ආයතනයක නිෂ්පාදනයේ වට්නාකමින් එම නිමැවුම බැහැ කිරීම සඳහා වෙනත් ආයතනවලින් ලබාගත් සියලු ම යෙදුවුම්වල අයය අඩු කළ විට ශේෂ ව්‍යුහයේ එකතු කළ අයයයි.
- + ආයතනයේ ම ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා නිෂ්පාදනයට සිදු වූ දායකත්වය එකතු කළ අයයන්ගේ එකතු කළ අයයන්ගේ එකතු ගත් විට එය කරයි. මෙලෙස ආර්ථිකයේ සිටින සියලු ම ආයතනවල එකතු කළ අයයන්ගේ එකතු ගත් විට එය සමස්ත නිෂ්පාදිතයේ වට්නාකම හෙවත් දේශීය නිමැවුම පෙන්නුම් කරයි. (ලකුණු 02යි.)

(අ) පරිලේඛන (කොග) ආයෝජනය

- + පරිලේඛන ආයෝජනය යනු නිෂ්පාදන ආයතනයක් සනු අමුද්‍රව්‍ය, අර්ධ නීම් හාණ්ඩ සහ අවසාන හාණ්ඩ තොගයන්ට කරනු ලබන එකතු කිරීම් ය.

- + පරිලේඛන මත කෙරෙන ආයෝජන මට්ටම තීරණය කෙරෙනුයේ අනාගත ඉල්ලුම පිළිබඳ ව ආයතනය කරනු ලබන පූරෝක්පත්‍යන් සහ ඒ අනුව සකසා ගනු ලබන නිෂ්පාදන සැලසුම් මත ය.
- + නිෂ්පාදන මට්ටම පුම්බ ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා සතුවූයක පරිලේඛන මට්ටමක් අවශ්‍ය වන අතර, ඉහළ නිමැවුම මට්ටමක් සැලසුම් කරන විට පරිලේඛන ආයෝජන ද ඉහළ නැංවිය යුතු වේ.

(ලක්ෂණ 02ය.)

(ආ) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අවධමනකය

- + ආර්ථිකයක නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සියලු ම අවසාන හාන්ච් හා සේවාවන්ගේ මිල මට්ටම මිනුම් කිරීමට යොදා ගැනෙන මිනුමක් වශයෙන් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අවධමනකය සැලකිය හැකි ය.
- + එය ගණනය කරනුයේ පවත්නා මිල යටතේ ගණනය කරන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අයයන්, ස්ථාවර මිල යටතේ ගණනය කරන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අයයන් අතර අනුපාතයක් වශයෙනි. එය 100න් ගුණ කිරීමෙන් දරුණකයක් ලෙස ප්‍රකාශ කෙරේ.

$$\text{දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අවධමනකය} = \frac{\text{වර්තන මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය}}{\text{ස්ථාවර මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය}} \times 100$$

(ලක්ෂණ 02ය.)

$$\text{දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අවධමනකය} = \frac{\text{නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය}}{\text{මුර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය}} \times 100$$

ව්‍යව ද නිවැරදි ය.

(ඇ) නිෂ්පාදනය නොකළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්

- + ජාතික ගිණුම්කරණයේ දී නිෂ්පාදනය නොකළ මූල්‍ය නොවන වත්කම් වශයෙන් ගැනෙනුයේ රටක නිෂ්පාදන ඉම තුළ නිෂ්පාදනය නොවූ එහෙත් හාන්ච් හා සේවා නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගත හැකි වත්කම් ය.
- + දේශීය ප්‍රාග්ධන තොගයේ සංරචකයක් වන මෙම වත්කම් ගණයට ඇතුළත් වනුයේ,
  - ස්වාභාවික සම්පත් (භූමිය, බහිජ හා බලයක්නී සංවිත, වගා නොකරන ලද ජේව් සම්පත්, වනාන්තර, රේඛියේ තරංග)
  - ගිවිසුම්, බදුකර, ස්වාධිකාර සහ බලපත්‍ර
  - කිරීම් නාමය, වෙළඳ නාම, සන්නම්

(ලක්ෂණ 02ය.)

05. (i) පෙළැණුණු පරිහෝජනය සහ ස්වායන්ත්‍ර පරිහෝජනය

- + ආදායම මට්ටම මත රඳා නොපවත්නා පරිහෝජන මට්ටම, ස්වායන්ත්‍ර පරිහෝජනය වේ. මෙය තම ජීවිතය පවත්වා ගැනීම සඳහා කිසියම් පුද්ගලයකුට අවශ්‍ය කරන අවම පරිහෝජන මට්ටමයි. වර්තමාන ආදායම ගුණය අයයන් ගත්ත ද ජීවිතය රඳවා ගැනීම සඳහා මෙම අවම පරිහෝජන ප්‍රමාණය අවශ්‍ය වේ.
- + පරිහෝජන ඕනෑම පෙන්වුම් කෙරෙන ප්‍රස්ථාර සටහනක පරිහෝජන ඕනෑම සිරස් අක්ෂය සමඟ සම්මුඛ වන ලක්ෂය හෙවත් පරිහෝජන ඕනෑමේ අන්තර්ඛිජිතය නිරුපණය කරනුයේ ස්වායන්ත්‍ර පරිහෝජන මට්ටම ය.

(ලක්ෂණ 02ය.)

- + පරිහෝජන වියදම වැය කළ හැකි ආදායමේ අනුලෝධ ඕනෑම සිරස් අක්ෂය සමඟ වන විට පරිහෝජන වියදම ද අනුලෝධ වශයෙන් වෙනස් වේ. එසේ ආදායමේ වෙනස් වීම මත වෙනස් වන පරිහෝජන වියදමේ ප්‍රමාණය පෙළැණු පරිහෝජනය ලෙස හැඳින්වේ. පරිහෝජන වියදමෙන් ස්වායන්ත්‍ර පරිහෝජන ප්‍රමාණය අඩු කළ විට ශේෂ වත්තේ පෙළැණුණු පරිහෝජනයයි.

උදා: මූල පරිහෝජනය රුපියල් 2000ක් සහ ස්වායන්ත්‍ර පරිහෝජනය රුපියල් 800ක් තම පෙළැණුණු පරිහෝජනය රුපියල් 1200යි.

(ලක්ෂණ 02ය.)

(ii) (ආ) ඉතුරුම් ඕනෑම ($S = -60 + 0.2 Y_D$)

$$(ආ) \text{ සාමාන්‍ය පරිහෝජන තැක්මියාව (APC) = } \frac{C}{Y_D}$$

$$Y_D = 500 \text{ නම්,}$$

$$C = 60 + 0.8 (500)$$

$$= 460$$

$$APC = \frac{460}{500} = \underline{\underline{0.92}}$$

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 01ය.)

$$\text{සාමාන්‍ය ඉතුරුම් නැමියාව (APS)} = \frac{S}{Y_D}$$

$$Y_D = 500 \text{ නම්},$$

$$S = -60 + 0.2(500)$$

$$= 40$$

$$APS = \frac{40}{500} = \underline{\underline{0.08}}$$

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 01ය.)

(උ) සම්බුද්ධ ජාතික ආදායම මට්ටම

$$Y = C + I + G$$

$$Y = 60 + 0.8 Y_D + 100 + 200$$

$$Y = 60 + 0.8(Y - T + Tr) + 300$$

$$Y = 60 + 0.8(Y - 150 + 75) + 300$$

$$Y = 360 + 0.8(Y - 150 + 75)$$

$$Y = 360 + 0.8Y - 120 + 60$$

$$Y = 300 + 0.8Y$$

$$Y - 0.8Y = 300$$

$$0.2Y = 300$$

$$\underline{\underline{Y = 1500}}$$

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 02ය.)

(ඒ) ආයෝජන ගුණකය

$$K = \frac{1}{1 - MPC}$$

$$K = \frac{1}{1 - 0.8}$$

$$K = \frac{1}{0.2}$$

$$\underline{\underline{K = 5}}$$

(ලක්ෂණ 02ය.)

(iii) ඉද්ධ අපනයන ප්‍රමාණය

$$S + T + M = I + G + X$$

$$S + T - (I + G) = X - M \text{ (ඉද්ධ අපනයන)}$$

$$200 + 300 - (250 + 400) = (X - M)$$

$$\underline{\underline{-150 = (X - M)}}$$

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 01ය.)

(ලක්ෂණ 02ය.)

විකල්ප පිළිතර

$$\text{දළ දේශීය ඉතුරුම්} = I + (X - M)$$

$$200 + (T - G) = 250 + (X - M)$$

$$200 + (300 - 400) = 250 + (X - M)$$

$$200 + (-100) - 250 = (X - M)$$

$$\underline{\underline{-150 = (X - M)}}$$

'අ' උප කොටස

06. (i) සි ලංකාවේ පොදු මිල මට්ටමෙහි වෙනසකම් දුක්වීමෙහිලා වර්තමානයේ යොදා ගැනෙන මිනුම්

+ කොළඹ පාරිභෝගික මිල දරුණකය

+ ජාතික පාරිභෝගික මිල දරුණකය

+ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අවධානකය

+ නිෂ්පාදකයාගේ මිල දරුණකය

(මිනෑ ම මිල දරුණක තුනකට ලක්ෂණ 03ය.)

(ii) උද්ධමනයේ අභිජනන ප්‍රතිච්චිතය

+ ජීවන වියදම ඉහළ යාම නිසා සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය පහළ වැවේ.

+ නිරපේක්ෂ දීජිතාව ඉහළ නැති.

- + ආදායම් ව්‍යාප්තිය අසාධාරණ වේ.
(වේගුම වැටුප් මත යැපෙන සමාජයේ දුබල කොටස් උද්ධමනයෙන් පිවිතයට පත්වන අතර, වඩා ගක්තිමත් කේවල් කිරීමේ ගක්තිය වැඩි අය වැඩි ප්‍රතිලාභ හිමි කර ගනී.)
- + ආර්ථික තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විකෘති කෙරේ.
- + නිය දෙන්නන්ට සහ නිය හිමියන්ට අවාසි සැලසෙන අතර, නිය ගන්නන්ට වාසි සැලසේ. ඒ අනුව නිය හිමියන් වෙතින් නිය ගැනීයන් කරා ආදායම් ප්‍රතිච්චාවාප්තියක් ඇති කරයි.
- + විනිමය අනුපාතිකය අධිනක්සේරු වීම නිසා වෙළඳ ගේෂය කෙරෙහි අයහපත් බලපෑමක් ඇති විය හැකි ය.
- + අපනයන තරගකාරීන්වය දුර්වල වේ.
- + වෘත්තීය සම්ති ක්‍රියාකාරකම් නිසා ආර්ථික කටයුතු අඩංගු විය හැකි ය.
- + අනාගත මිල හැසිරීම පිළිබඳ පවත්නා දැඩි අවිනිශ්චිත බව නිසා දිගුකාලීන ආයෝජන සඳහා යොමු තොවී තම අරමුදල් කෙටිකාලීන වාසි ලබාගත හැකි සේෂ්‍රවල යොමු කරනු ලැබේය හැකි ය.
- + සපත්තු සම් පිරිවැය හා මෙනුපත් පිරිවැය (එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැඳීන් ලකුණු 04යි.)

(iii) (අ) අවශ්‍ය කරන සංවිත අනුපාතය

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{අවශ්‍ය කරන සංවිතය}}{\text{මුළු තැන්පතු}} \\
 &= \frac{10\,000}{100\,000} \\
 &= \underline{\underline{10\%}}
 \end{aligned} \quad (\text{ලකුණු 02යි.})$$

(අ) සංවිත ප්‍රමාණයේ වෙනස් එම.

තැන්පතු ඉවත් කරගැනීමට පෙර මුළු සංවිත	= 15 000
තැන්පතු ඉවත් කරගත් පසු සංවිත ප්‍රමාණය	= 13 000
සංවිත වෙනස්කම්	= <u><u>2 000</u></u>

(ලකුණු 02යි.)

(ඉ) උපරිම නිය ප්‍රමාණය

ලබාදිය හැකි උපරිම නිය ප්‍රමාණය අධි සංවිත ප්‍රමාණයට සමාන වේ.	
පවත්නා සංවිතයේ ප්‍රමාණය	= 10 000 + 5 000 - 2 000
	= 13 000
අවශ්‍ය කරන සංවිතයේ ප්‍රමාණය	= 98 000 × 10%
	= 9 800
අධි සංවිතයේ ප්‍රමාණය	= 13 000 - 9 800
	= <u><u>3 200</u></u>

(ලකුණු 02යි.)

- (iv) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යනු,
- + සාර්ව ආර්ථික අරමුණු සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස මුදලේ සුලබතාව (මුදල් සැපයුම සහ නිය සැපයුම) සහ මුදලේ මිල (පොලී අනුපාතිකය) පාලනය කරමින් සමාඟන ඉල්පෑම කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කිරීම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වේ. (ලකුණු 02යි.)
  - + මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙයවනු ලබන්නේ රටක මහ බැංකුව විසිනි. (ලකුණු 01යි.)

විකල්ප පිළිතුර

සාර්ව ආර්ථික අරමුණක් වන මිල ස්ථායිතාව අත්කර ගැනීම පිණිස මහ බැංකුව විසින් මුදල් සැපයුම හා එහි මිල පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදුවීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වගකීමක් වේ. එහිලා මහ බැංකුව ප්‍රධාන වශයෙන් නිරත වී සිටිනුයේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික තීරණය කිරීමට සහ ආර්ථිකයේ ද්‍රව්‍යාත්මක කළමනාකරණය කිරීමට ය.

- (v) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක නිය පාලන ක්‍රම අතර වෙනස් සමස්ත ආර්ථිකයේ නිය පරිමාව සහ නිය පාලනය කිරීම සඳහා යොදා ගැනෙන නිය පාලන ක්‍රම ප්‍රමාණාත්මක නිය පාලන ක්‍රම ලෙස දැක්වේ. එම නිය පාලන ක්‍රම ආර්ථිකයේ එක් එක් අංශ කෙරෙහි විශේෂත්වයක් තොදක්වන අතර පොදුවේ සමස්ත ආර්ථිකය ම ඒවායේ බලපෑමට යටත් වේ.
- (නිර්වචනයට ලකුණු 01යි.)

- + ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික (උදා: නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය, නිත්‍ය හෝ පහසුකම් අනුපාතිකය සහ බැංකු අනුපාතිකය)
  - + විවට වෙළෙඳපොල කටයුතු
  - + ව්‍යවස්ථාපිත සංවිත අවශ්‍යතා නියම කිරීම ප්‍රමාණාත්මක හෝ පාලන ක්‍රම ලෙස දක්වේ. එම පාලන ක්‍රම පොදු බලපෑමක් ඇති කරන ඒවා නොව, විශේෂ වශයෙන් තෝරාගත් අංශ මත පමණක් බලපෑම ඇති කරයි.
- (ලකුණු 01ය.)
- අප්‍රේකයේ තෝරාගත් කේතුයන් තුළ හෝ ගෛවායම් සහ ඒවායේ දිගානතිය හැසිරවීම ගුණාත්මක හෝ පාලන ක්‍රම ලෙස දක්වේ. එම පාලන ක්‍රම පොදු බලපෑමක් ඇති කරන ඒවා නොව, විශේෂ වශයෙන් තෝරාගත් අංශ මත පමණක් බලපෑම ඇති කරයි.
- (නිරවචනයට ලකුණු 01ය.)
- + හෝ පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක සීමා කිරීම.
  - + ප්‍රතිමූලය පහසුකම් සැපයීම.
  - + යහා පෙළඳුම
- ගුණාත්මක හෝ පාලන ක්‍රම වේ.
- (ලකුණු 02ය.)

07. (i) (අ) සාගරයේ සිටින මත්ස්‍යයින් - පොදු සම්පත්
 (ආ) රුපවාහිනී විකාශන සංයුෂ්‍ය - පොදු හාන්චි
 (ආ) ජීවන රටාව හා කොළඳුවෙල් මට්ටම පිළිබඳ මූලික පර්යේෂණ - පොදු හාන්චි
 (ඊ) ස්වාධීකාර බලපූරුෂක් සිම් කර ගත හැකි මාගය සඳහා සිදු කෙරෙන පර්යේෂණ - පොදුගලික හාන්චි
- (එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැංකින් ලකුණු 04ය.)

- (ii) වෙළෙඳපොල ආර්ථිකයක් තුළ ආණ්ඩුවේ මැදිහත් වීම.
- + වෙළෙඳපොල ආර්ථිකයේ කාර්යාලයනාව සඳහා අවශ්‍ය කරන නෙතික රාමුව ස්ථාපිත කිරීම: (විශේෂයෙන් පොදුගලික දේපල පුරකිත කිරීමට අදාළ නිති හා ගිවිපූම් සම්පාදනය හා බලගැනීම්.)
  - + වෙළෙඳපොල අසමත් වීම කෙරෙහි බලපාන හේතු (බාහිරතා පුහුණාධන හාන්චි, පොදු හාන්චි, ඒකාධිකාරය) ඉවත් කරමින් සම්පත් බෙදී යාමේ කාර්යාලයනාව ඉහළ නැංවීම.
  - + සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තියක් ඇති කිරීම.
  - + සාර්ව ආර්ථික ස්ථානික තහවුරු කිරීම.
  - + ආර්ථික වර්ධනය හා සංවර්ධනය ඉහළ නැංවීම.
  - + යටිනල පහසුකම් සංවර්ධනය
  - + පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම හා නියාමනය
- (එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැංකින් මිනෑ ම කරුණු හතරකට ලකුණු 04ය.)

- (iii) බඳු අය කිරීමේ සිරස් සාධාරණත්වය හා තිරස් සාධාරණත්වය
- + ආර්ථික තත්ත්වයෙන් අසමාන ව ගෙවීමට ඇති හැකියාව වෙනස් පුද්ගලයන් මත බඳු බර අසමාන ලෙස පතිත කිරීම සාධාරණත්වය සඳහා අවශ්‍ය කෙරේ යන්න සිරස් සාධාරණත්ව මූලධර්මයෙන් ප්‍රකාශ කෙරේ.
- (ලකුණු 02ය.)
- + බඳු අයකිරීමේ දී සමාන ආර්ථික තත්ත්වයක සිටින පුද්ගලයන් මත සමාන බඳු බරක් ඇති කිරීමෙන් සාධාරණත්වයක් ඇති වේ. සමාන අයට සමාන ලෙස සැලකීමේ මෙම මූලධර්මය තිරස් සාධාරණත්වය නාමින් හැඳින්වේ.
- (ලකුණු 02ය.)

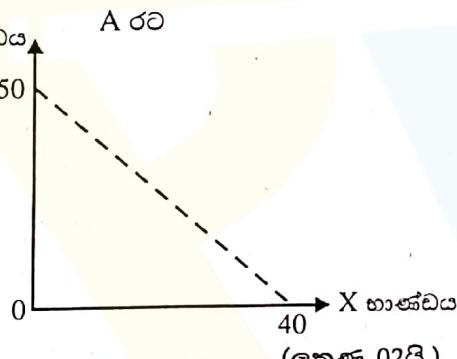
- (iv) අයවැය හිගයන් වෙළෙඳපොල පොලී අනුපාතිකය ඉහළ යාමටත්, පොදුගලික ආයෝජන පහළ යාමටත් දායක වීම.
- + අයවැය හිගය රාජ්‍ය ඉතුරුම් පහළ හෙළිමට හේතු වේ. රාජ්‍ය ඉතුරුම් යනු රාජ්‍ය අයහාරය සහ වර්තන වියදම් අතර පරතරයයි. පොදුගලික ඉතුරුම් නොවෙනස් ව තිබිය දී රාජ්‍ය ඉතුරුම් පහළ වැටීම ජාතික ඉතුරුම් පහළ යාමට හේතු වේ. හෝ අරමුදල් වෙළෙඳපොල මත මෙම වෙනස්කම් පතිත වේ. ඉතුරුම් අඩු විමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මූර්ත පොලී අනුපාතිකය ඉහළ යන අතර, පොදුගලික ආයෝජන පහත වැට්ටී.
- (ලකුණු 02ය.)

- + අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා ආණ්ඩුව හෝ අරමුදල් වෙළෙඳපොලෙන් හෝ ලබා ගැනීම තිසා ඉතුරුම් මත ඇති කරන පිවිනය වැටී වේ. සීමිත අරමුදල් සඳහා රජය සමග තරග කිරීමට පොදුගලික ආයෝජකයන්ට සිදු වේ. මෙහි සමස්ත ප්‍රතිඵලය වන්නේ මූර්ත පොලී අනුපාතිකය ඉහළ යාමන් ආයෝජනය ආකර්ෂණීය නොවීමත් ය. අයවැය හිගය පියවීම සඳහා ආණ්ඩුව දේශීය ඉතුරුම් යොදා ගැනීමෙන් පොදුගලික ආයෝජනය මත ඇති කෙරෙන අයහපත් ප්‍රතිඵල 'තෙරපුම් ප්‍රතිච්ඡාකය' (Crowdin out effect) නාමින් හැඳින්වේ.
- (ලකුණු 02ය.)

- (v) රාජ්‍ය සෞද, මැදි හා දිගු කාලීන ව තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීම් වස්, රජය විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග
- + රජයේ මැදිකාලීන අරමුණක් වශයෙන් මධ්‍යම රජයේ සමස්ත අයවැය පිශාය 2020 වන විට අවම වශයෙන් 3.5% දක්වා අඩු කිරීමටත් මධ්‍යම රජයේ සෞද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිගතයක් ලෙස 70% දක්වා අඩු කිරීමටත් ඉලක්ක තියම කර ඇති.
  - + නිවැරදි බදු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා බදු පරිපාලනය ගක්තිමත් කිරීමට පියවර ගැනීම. එහිම්,
    1. බදු පදනම පූජල් කිරීම.
    2. බදු පද්ධතිය තාර්කිකරණය කිරීම.
    3. ආදායම් පරිපාලන හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම.
    4. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය ගක්තිමත් කිරීම.
  - + රාජ්‍ය වියදම් තාර්කිකරණය කිරීම සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායන්ගෙන් ඇති විය හැකි රාජ්‍ය මූල්‍ය අවධානම් අවම කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම.
  - + වාණිජමය ලෙස ලාභදායී මෙහෙයුම් ඇති කිරීමට හැකිවන පරිදි රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා යොමු වීම.
  - + 2016 නොවැම්බර් මාසයේදී සංශෝධන එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) පනත බලාත්මක කොට එමගින් බදු පදනම පූජල් කිරීම, බදු අනුපාත ඉහළ නැංවීම සහ බදු නිදහස් කිරීම අඩු කිරීම.
  - + දේශීය ආදායම් බදු පනත නැවත කෙටුම්පත් කිරීම මගින් ආදායම් බදු රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම.
  - + බදු සහන පුදානය කිරීමට ආයෝජන මණ්ඩලයට පැවති හැකියාව සීමා කරමින් ආයෝජන මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කිරීම.
  - + ආදායම් බදු සහ එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා අන්තර්ජාලය මස්සේ බදු වාර්තා පියවීම ද ඇතුළත් ප්‍රධාන දේශීය බදු වර්ග කිහිපයකට අදාළ ව නව තොරතුරු තාක්ෂණික පද්ධතියක් (RAMIS) හඳුන්වා දීම.

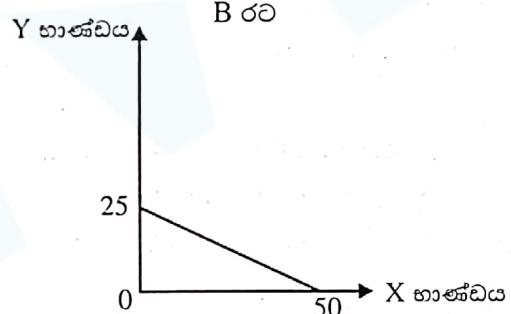
(අන් කරුණකට ලකුණු 01 බැඩින් මිනෑ ම කරුණු හතරකට ලකුණු 04යි.)

08. (i) (ආ) Y හාණ්ඩය

(ලකුණු 02යි.)

B රට

(ලකුණු 02යි.)

(ආ) හාණ්ඩ සඳහා නිරපේශ වාසි

A රටට Y හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී නිරපේශ වාසියක් පවතී. මක්නිසා ද යන් Y හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේශ පිරිවැය B රටට වඩා A රටෙහි අඩු ය. (ලකුණු 01යි.)

B රටට X හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී නිරපේශ වාසියක් පවතී. මක්නිසා ද යන් X හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේශ පිරිවැය A රටට වඩා B රටෙහි අඩු ය. (ලකුණු 01යි.)

(ඉ) හාණ්ඩ සඳහා සාපේශ වාසි

A රටට Y හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී සාපේශ වාසියක් පවතී. මක්නිසා ද යන් A රටෙහි Y හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආවස්ථික පිරිවැය B රටට වඩා අඩු ය.

$$A \text{ රටෙහි } X \text{ හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ } \frac{\text{ආවස්ථික පිරිවැය}}{\text{ආවස්ථික පිරිවැය}} = \frac{5}{4}$$

$$= 1.25$$

$$A \text{ රටෙහි } Y \text{ හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ } \frac{\text{ආවස්ථික පිරිවැය}}{\text{ආවස්ථික පිරිවැය}} = \frac{4}{5}$$

$$= 0.8$$

(ලකුණු 01යි.)

B රටට X හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී සාපේක්ෂ වාසියක් පවතී. මක්නිසා ද යන් B රටට X හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජේක පිරිවැය A රටට වචා අඩු ය.

$$\begin{aligned} \text{B රටට X හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජේක පිරිවැය} &= \frac{4}{8} \\ &= 0.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{B රටට Y හාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජේක පිරිවැය} &= \frac{8}{4} \\ &= 2.0 \end{aligned}$$

(ලකුණු 01ය.)

(ii) සාපේක්ෂ වාසි මූලාශ්‍ර

+ සම්පත් උරුමය	+ තාක්ෂණය
+ විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යය (ග්‍රුම එලදායිතාව)	+ අහිරුවිය
+ ස්ථානගත වීම (පිහිටිම)	+ ආරම්භක තත්ත්වය (First mover advantage)
+ පරිමාණානුකුල එල	+ රටවල විගාලන්ත්වයේ වෙනස්කම්
+ පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය සඳහා කෙරෙන ආයෝජන	
+ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති	(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැඳීන් මිනැ 3 ම කරුණු දෙකකට ලකුණු 02ය.)

(iii) ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමේ ප්‍රධාන සංරචක

+ හාණ්ඩ හා සේවා ගිණුම	+ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම	+ ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම

(ලකුණු 02ය.)

(සංරචක තුන ම දක්වා නොමැති නම් ලකුණු නොලැබේ.)

(iv) නාමික විනිමය අනුපාතිකය සහ සංල විනිමය අනුපාතිකය

+ එක් මුදල් වර්ගයක මිල තවත් මුදල් වර්ගයකින් ප්‍රකාශ කිරීම නාමික විනිමය අනුපාතිකය වේ. (ලකුණු 01ය.)
නාමික විනිමය අනුපාතිකය දෙයාතාරයකින් ප්‍රකාශ කෙරේ.
1. විදේශ මුදල් ඒකකයක මිල දේශීය මුදල් ඒකකවලින් දක්වීම. (ප්‍රාග් තියවීම.)
2. දේශීය මුදල් ඒකකයක මිල විදේශ මුදල් ඒකකවලින් දක්වීම. (වතු කියවීම.) (ලකුණු 01ය.)
+ සංල විනිමය අනුපාතිකය යනු කිසියම් මුදල් ඒකකයක අගය තවත් මුදල් වර්ග රාජියක බර තබන ලද සාමාන්‍ය අගයකට සාපේක්ෂ ව ප්‍රකාශ කිරීම ය. එය ප්‍රකාශ කරනුයේ දරුණක අංකයක් වගයෙනි. බර තැබීම සඳහා යොදා ගැනෙන මුදල් ඒකක පමන්වීන වනුයේ සලකා බලන රටෙහි වෙළඳ හටුල්කාරී සහ වෙළඳ තරගකාරී රටවල මුදල් ඒකකවලිනි. (ලකුණු 01ය.)
+ සංල විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ ස්වරුප දෙකකි.
1. නාමික සංල විනිමය අනුපාතිකය 2. මුරුන සංල විනිමය අනුපාතිකය (ලකුණු 01ය.)

(v) තිදහස් වෙළඳාමට පක්ෂ ව තැගෙන තරක

+ නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැති. විදේශීය තරගයකට මුහුණ දීම නිසා දේශීය නිෂ්පාදන ආයතන පිරිවැය අඩු කරගැනීමට හා කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි.
+ විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍ය නිරීමට අවස්ථාව සැලසේ. මෙයින් එලදායිතාව ඉහළ නංවාගත හැකි වේ.
+ විශේෂිකරණය නිසා පාරිභෝගිකයන්ට අඩු මිලට හාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.
+ තාක්ෂණය දුවමාරු කරගැනීමට ඉඩ ලැබේ.
+ විවෘත වෙළඳාම නිසා රටවල ආර්ථික වෘත්තිය වෙගවත් වී ඇති බවට ප්‍රත්‍යුම් සාක්ෂි ඇතු. ප්‍රතිස්ථාපන ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීමට හා නිරපේක්ෂ දරිද්‍රනාව අඩු කරගැනීමට එය ඉවහල් වේ.
+ අඛාධ වෙළඳාම නිසා වෙළඳාමට සහභාගි වන දෙපාර්තමේන්තු ම අනෙක්නා වගයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට හැකි වේ.
+ අඛාධ වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති නිසා ගෝලීය වෙළඳපාලෙහි තරගකාරීන්වයක් බේඛ ව ඇති බැවින් ගුණාත්මක තත්ත්වයන් උසස් නැවෙන්පාදන ලබා ගත හැකි වන අතර, ඉහළ වැටුප් සහිත රැකියා, අලුත් වෙළඳපාලවල්, ඉතුරුම් හා ආයෝජන ඉහළ යාම් දක්නට ලැබේ.
+ තම රටවල නිපදවා ගත නොහැකි හාණ්ඩ අත්තර ගැනීමට සැම රටකට ම අවස්ථාව උදා වේ.
+ සාපේක්ෂ පිරිවැය පදනම් කරගත් වෙළඳාම කරණකොට සමස්ත නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් පරිභෝගින ප්‍රමාණයන් ඉහළ යනු ලැබේ.

B රටට X හාන්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී සාපේශු වාසියක් පවතී. මක්නියා ද යන් B රටට X හාන්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජ්‍රීක පිරිවැය A රටට වඩා අඩු ය.

$$\begin{aligned} \text{B රටට X හාන්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජ්‍රීක පිරිවැය} &= \frac{4}{8} \\ &= 0.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{B රටට Y හාන්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආච්ජ්‍රීක පිරිවැය} &= \frac{8}{4} \\ &= 2.0 \end{aligned}$$

(ලකුණු 01ය.)

(ii) සාපේශු වාසි මූලාශ්‍ර

+ සම්පත් උරුමය	+ තාක්ෂණය
+ විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍ය (ගුම එලදායිතාව)	+ අහිරුවය
+ ස්ථානගත වීම (පිහිටිම)	+ ආරම්භක තත්ත්වය (First mover advantage)
+ පරිමාණානුකළ එල	+ රටවල විශාලත්වයේ වෙනස්කම්
+ පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය සඳහා කෙරෙන ආයෝජන	
+ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති	(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැඟින් ඕනෑම කරුණු දෙකකට ලකුණු 02ය.)

(iii) ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමේ ප්‍රධාන සංරචක

+ හාන්ඩ හා සේවා ගිණුම	+ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම	+ ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම
- (සංරචක තුන ම දක්වා නොමැති නම් ලකුණු නොලැබේ.)

(iv) නාමික විනිමය අනුපාතිකය සහ සංල විනිමය අනුපාතිකය

+ එක් මුදල් වර්ගයක මිල තවත් මුදල් වර්ගයකින් ප්‍රකාශ කිරීම නාමික විනිමය අනුපාතිකය වේ. (ලකුණු 01ය.)
නාමික විනිමය අනුපාතිකය දෙයාකාරයකින් ප්‍රකාශ කෙරේ.
1. විදේශ මුදල් ඒකකයක මිල දේශීය මුදල් ඒකකවලින් දක්වීම. (සුංස්‍රේ කියවීම.)
2. දේශීය මුදල් ඒකකයක මිල විදේශ මුදල් ඒකකවලින් දක්වීම. (වතු කියවීම.) (ලකුණු 01ය.)
+ සංල විනිමය අනුපාතිකය යනු කිසියම් මුදල් ඒකකයක අය තවත් මුදල් වර්ග රාකියක බර තබන ලද සාමාන්‍ය අයකට සාපේශු ව ප්‍රකාශ කිරීම ය. එය ප්‍රකාශ කරනුයේ දරුණක අංකයක් වශයෙන්. බර තැබීම සඳහා යොදා ගැනෙන මුදල් ඒකක සමන්වීන වනුයේ සලකා බලන රටෙහි වෙළෙඳ හවුල්කාරී සහ වෙළෙඳ තරගකාරී රටවල මුදල් ඒකකවලිනි. (ලකුණු 01ය.)
+ සංල විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ ස්වරුප දෙකකි.
1. නාමික සංල විනිමය අනුපාතිකය 2. මූර්ත සංල විනිමය අනුපාතිකය (ලකුණු 01ය.)

(v) නිදහස් වෙළෙඳාමට පණ්ඩ ව තැගෙන කරුණ

+ නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැති. විදේශීය තරගයකට මුහුණ දීම නිසා දේශීය නිෂ්පාදන ආයතන පිරිවැය අඩු කරගැනීමට හා කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි.
+ විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍ය කිරීමට අවස්ථාව සැලැස්. එමගින් එලදායිතාව ඉහළ නංවාගත හැකි වේ.
+ විශේෂිකරණය නිසා පාරිභෝගිකයන්ට අඩු මිලට හාන්ඩ මිලදී ගැනීමට අවස්ථාව සැලැස්.
+ තාක්ෂණය තුවමාරු කරගැනීමට ඉඩ ලැබේ.
+ විවෘත වෙළෙඳාම නිසා රටවල ආර්ථික වෘත්තිය වේගවත් වී ඇති බවට ප්‍රත්‍යුම් සාක්ෂි ඇතු. ප්‍රතිස්ථාපා ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීමට හා නිරපේශු දිරිදානාව අඩු කරගැනීමට එය ඉවහල් වේ.
+ අඛාධ වෙළෙඳාම නිසා වෙළෙඳාමට සහභාගි වන දෙපාර්ටමේන්තු ම අනෙක්නා වශයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට හැකි වේ.
+ අඛාධ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති නිසා ගෝලීය වෙළෙඳපොලෙහි තරගකාරීන්ට යෙහි ව ඇති බැවින් ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් උසස් නවෝත්පාදන ලබා ගත හැකි වන අතර, ඉහළ වැටුප් සහිත රැකියා, අලුත් වෙළෙඳපොලුවල්, ඉතුරුම් හා ආයෝජන ඉහළ යාම් දක්නට ලැබේ.
+ තම රටවල නිපදවා ගත නොහැති හාන්ඩ අත්කර ගැනීමට සැම රටකට ම අවස්ථාව උදා වේ.
+ සාපේශු පිරිවැය පදනම් කරගත් වෙළෙඳාම කරණකාට සමස්ත නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් පරිභෝගින් ප්‍රමාණයන් ඉහළ යනු ලැබේ.

- + සමාජය, ආර්ථිකය සහ පරිසරය ඉතා කිවුවෙන් එකිනෙකට බැඳී පවතින නිසා තීරණ ගත යුත්තේ ඒවා අතර සම්බරතාවක් පවත්වා ගැකිමට හැකිවන පරිදි ය.
- + සංචරිතය තිරසාර වනුයේ මෙම අං අතර මතා සම්බන්ධයක් හා සම්බරතාවක් තිබූණෙන් පමණි. එක් අංශයක් පසෙකවලා තවත් අංශයක් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමෙන් සමස්ත සංචරිත ක්‍රියාවලිය ම පසුබැංකට ලක්වනු ඇත. (ලකුණු 01යි.)

(iv) ස්ත්‍රී ගුම හමුදා සහභාගිත්වය ඉහළ යාම ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන්නේ

- + අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය කේෂ්වයන්හි ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමතාව ඉහළ නැංවීමෙහිලා කලාපය තුළ පුරෝගාමී කාර්යභාරයක් ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉටුකර තිබූණ ද කාන්තාවන්ගේ ගුම හමුදා සහභාගිත්වය තුළ එම ලක්ෂණය පිළිබඳ නොවේ. සෙසු නැගී එන ආර්ථිකයන් හා සංචරිතය වෙමින් පවත්නා රටවල තත්ත්වය සමග සසඳන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ගුම හමුදා සහභාගිත්වය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. 2017 දී ස්ත්‍රී ගුම හමුදා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 37%ක් වූ අතර, පුරුෂයන්ගේ ගුම හමුදා සහභාගිත්වය 75%ක් විය.
- + ජනගහනය වියපත් වීමේ ප්‍රශ්නයට දැඩි ව මූහුණපා සිරින ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක ස්ත්‍රී ගුම හමුදා සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවීම අනියින් ම වැදගත් වේ. 2016 තරම් මැත වර්ෂයක පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම හමුදාවේ ප්‍රමාණය සංකේතය වීමට පටන් ගන්නා බව ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක පුරෝග්කථන පෙන්වුම් කරයි. අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස් ව තිබිය දී ජනගහනයෙන් ගුම හමුදාවට ප්‍රවේශ වන පිරිස කුඩා වන විට මූර්ත ප්‍රතිකිරීම ආදායම් වර්ධනය පහළ වැවෙනු ඇත. උසස් පෙළ හෝ ඊට අඩු සුදුසුකම් සහිත අධ්‍යාපනයක් ලැබූ කාන්තා පිරිස ගුම හමුදාව තුළට අන්තරුහුණුය කරගැනීමට හැකියාවක් ඇත්තම් මේ ප්‍රවණතාව ආපස්සට හැරවිය ගැනී ය.
- + ගුම වෙළෙදපොලේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ පරතරය දැඩි ව පැවතීම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික ව පැලකිය යුතු ආදායම් ප්‍රමාණයක් අහිමි කරගන්නා බවට පර්යේජන පෙන්වුම් කරයි. සේවා නියුත්තිය, ස්වයං රැකියා, ගුම බලකා සහභාගිත්වය සහ වැටුප් සම්බන්ධයෙන් දැකිය ගැනී ස්ත්‍රී පුරුෂ පරතරය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිකිරීම ආදායමෙන් 20%ක් අහිමි වන බව ලෝක බැංකුව පෙන්වා දෙයි.
- + ගුම හමුදා සහභාගිත්වයෙන් දැකිය ගැනී ස්ත්‍රී-පුරුෂ පරතරය අඩු කිරීම මගින් ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සංක්‍රාන්තියේ අහිතකර බලපැවැත්තින් ආරක්ෂා වීමට ද හැකියාවක් පවතී. (ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සංක්‍රාන්තිය යනු යම් රටක කාලයක් තුළ නොවෙනස් ව ඉහළ මට්ටමක පැවති උපත් හා මරණ අනුපාතික යම් කාලයක දී වෙනස් වීමට පටන්ගෙන කුමයෙන් අඩු වී නැවත පහන මට්ටමක නොවෙනස් ව පවතින තත්ත්වයකට පත්වීමයි.) ලෝක බැංකු පුරෝග්කථනයෙන්ට අනුව සෑම පුද්ගලයන් සිවිධෙනොකුගෙන් කෙනෙකු වසස අවුරුදු 60ට වැඩි වීමත් සමග අනාගතයේ දී යැපුම් අනුපාතය ඉහළ යනු ලැබේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පුද්ගලයන් අඩු සංඛ්‍යාවකෝ ආදායම වැඩි යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාවක් සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් දිරිදානා ගැටුළුව ද බරපතල විය ගැනී ය. එබැවින් ස්ත්‍රී ගුම හමුදා දායකත්වය ඉහළ නැංවීම මෙම තත්ත්වය තුළ ඉතා වැදගත් වේ. (එක් කරුණකට ලකුණු 02 බැඕින් මිනා ම කරුණු තුනකට ලකුණු 05යි.)

10. (i) ගෝලීය වෙළෙදපොල කුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තරගකාරිත්වය ඉහළ නැංවීමෙහිලා ගෝගා ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග

- + ස්ථාවර ජාතික සංචරිතය ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව දේශපාලන පක්ෂවල න්‍යාය පත්‍ර අනුව කළින් කලට වෙනස් නොවන ස්ථාවර හාවයෙන් හා විනිවිද හාවයෙන් යුතු දිගු කාලීන ජාතික සංචරිතය ප්‍රතිපත්තියක් සකසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.
- + යටිතල පහසුකම්වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීය යුතු ය. (ලදා: විදුලි බලය)
- + නිලධාරිවාදය යටතේ සීමා කිරීම් අඩු කොට පොදුගලික අංශය වෙත පහසුකම් සැපයීම කාර්යාලියම කළ යුතු ය. කාලාපිය රටවල් සමග සසඳන විට නව ව්‍යාපාර ඇරුණිමේ දී, ගිවිපුම් බලගැන්වීමේ දී, දේපල ලියාපදිංචි කිරීමේ දී සහ ගෘත ලබාගැනීමේ දී පවතින අධික නිලධාරිවාද ක්‍රියාපටිපාටි හේතුවෙන් ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ ද්රැශකය තුළ ශ්‍රී ලංකාව දැඩි පසුබැංකට ලක් ව සිරි. (ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමට ඇති බාධක)
- + පර්යේජන හා සංචරිතය කේෂ්වයන්, නවෝත්පාදකයනුත් දිරිගැන්විය යුතු ය. ගෝලීය තරගකරුවන් අතර ශ්‍රී ලංකාවේ තරගකාරිත්වය ඉහළ නැංවීම පිණිස ආර්ථිකය නවිතරණය කිරීම ක්‍රියාවලියක් සඳහා ප්‍රතිපත්ති සකසා ගත යුතු වේ.

- + සාර්ව ආර්ථික සේවායිනාව වැඩි දියුණු කළ යුතු ය. මූර්ත විනිමය අනුපාතිකය අධි ප්‍රමාණය වීම, අයටැය හිගය ප්‍රාග්ධන වීම, ඉහළ රාජ්‍ය ණය අනුපාතය, ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමේ අඛණ්ඩ හිගය වැනි කරුණු සාර්ව ආර්ථිකයේ දැඩි අස්ථාවරත්වයක් ඇති කරයි.
- + ගුම එලදායිනාව ඉහළ නැවේම - තාක්ෂණය හා අධ්‍යාපන නැව්‍යකරණය වැදගත් වේ.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැංක් ලකුණු 05ය.)

- (ii) 2002 - 2016 කාල පරිවේශ්‍ය තුළ සි ලංකාවේ දිරිදානාවේ සහ ආදායම් විෂමතාවේ උපනති

දරුණක	2002	2006/07	2009/10	2012/13	2016
ජනගහන දිරිදානා දරුණකය	22.7	15.2	8.9	6.7	4.1
කුටුම්බ මාසික ආදායමේ ගිනි සංග්‍රහකය	0.48	0.49	0.49	0.48	0.45
ඩිනවත් 20% ආදායමෙන් හිමිකරගත් %	53.7%	54.7%	54.1%	52.9%	50.8%
දිලිංග 20% ආදායමෙන් හිමිකරගත් %	4.8%	4.6%	4.5%	4.5%	4.8%
දිලිංග කුටුම්බ ප්‍රතිශතය	19.2%	12.6%	7%	5.3%	3.1%
දිනකට ඇමරිකානු බේලර් 1.25 (\$1.25) අඩු ආදායම් ප්‍රතිශතය	13.2%	6.8%	3.8%	3.2%	-

- + 2002 - 2016 කාලය තුළ ජාතික දිරිදානා මට්ටම අඛණ්ඩ පහළ යාමක් පෙන්වුම කරයි. (ලකුණු 01ය.)
- + අඩු වශයෙන් වර්ෂ දෙකකටත් දිරිදානා දරුණක දක්වා ඇත්තාම් (ලකුණු 02ය.)
- + 2010න් පසු ආදායම් විෂමතා මත්දාගම් ව අඩුවෙමක් පෙන්වුම කර ඇත. (ලකුණු 01ය.)
- + එක් වර්ෂයකටත් විෂමතා දරුණක දක්වා ඇත්තාම (ලකුණු 01ය.)

- (iii) 1977 දී සි ලංකාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ආර්ථික නිර්බාධිකරණ ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රධාන අංග

- + ආනයන මත පනවා තිබූ ප්‍රමාණයන්මක සිමා ඉවත් කර ආනයන තිරු බදු කුමයක් හඳුන්වා දීම.
- + විනිමය පාලනයන් ලිහිල් කිරීම සහ බුදුවිධ විනිමය අනුපාතික වෙනුවට ඒකීය විනිමය අනුපාතිකයක් හඳුන්වා දීම.
- + දේශීය මුදලේ විදේශීය අයය වෙළඳපෙළ බලවේග මත ප්‍රධාන වශයෙන් තීරණය වීමට ඉඩ හැරීම පාලිත තමන විනිමය අනුපාතික කුමය හඳුන්වා දීම.
- + විදේශ සංවාර, විදේශ අධ්‍යාපනය සහ ආනයන මත පනවා තිබූ සිමාවන් රෝසක් ලිහිල් කිරීම.
- + මිල පාලනයන් සහ නියාමනයන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉවත් කිරීම.
- + තීරණ පිටි, පොහොර, කිරී ආහාර වර්ග, බනිජ තෙල් නිෂ්පාදිත මත ලබා දුන් සහනාධාර අඩු කිරීම.
- + විදේශ ප්‍රාග්ධනය ආකර්ෂණය කරගනු පිණිස කොළඹ කොටස වෙළඳපෙළකි විදේශීය ආයෝජකයන් මත පනවා තිබූ සිමාවන් ලිහිල් කිරීම.
- + ආයෝජන මණ්ඩලය (මත කොළඹ ආර්ථික කොමිෂන) යටතේ විදේශ ආයෝජකයන් සඳහා ඉතා ප්‍රාග්ධන පහසුකම් සම්බන්ධක් ලබා දීම.
- + බැංකු පද්ධතිය තුළට ප්‍රවේශ වීම වළක්වමින් තිබූ සිමා ඉවත් කොට දේශීය භාවිත විදේශීය බැංකුකරුවන්ට බැංකු සේශ්‍යය විවෘත කිරීම.
- + පොලී අනුපාතික මත තිබූ පාලනයන් ඉවත් කිරීම.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැංක් මිනා ම කරුණු පහකට ලකුණු 05ය.)

- (iv) තීරසාර හා වේගවත් ආර්ථික වෘද්ධියක් අන්තර ගැනීමෙහිලා සි ලංකාව විසින් ජය ගත යුතු ප්‍රධාන අභියෝග

- + සි ලංකාවේ ආර්ථික වෘද්ධි තීයාවලියේ ව්‍යුහාත්මක අසමත් වීම රෝසක් දක්නට ඇත. මැත වර්ෂවල සි ලංකාවේ ආර්ථික වෘද්ධිය හටගෙන තිබුණේ රජය විසින් විශාල වශයෙන් වාණිජ අය ලබාගතිමින් ගොඩනගන ලද යටිතල පහසුකම් මස්සේ සිදු වූ වෙළඳ තොටි සේශ්‍යයන්හි ආර්ථික තීයාකාරකම් පදනම් කරගතිමින් අඛණ්ඩ අයවැය හිගය හා ගෙවුම ශේෂයේ වර්තන ගිණුමේ හිගය වැනි මූලික සාර්ව ආර්ථික පරාමිතින්හි දුරවලතාව ආයෝජක විශ්වසනීයන්වය පළුදු වීමටත්, දේශීය හා විදේශීය ආයෝජන පහළ වැට්ටුවන් බලපෑවේ ය. මෙම ප්‍රවිණතාවන් ආපස්සට හැරවීම තීරසාර ආර්ථික වෘද්ධිය මූහුණ දෙන ප්‍රධාන අභියෝගයයි.

- + ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන කෙශේතුයේ සාධනය අතිශය දුර්වල තත්ත්වයක පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන තවමත් ඉතා අඩු මට්ටමේ තාක්ෂණය පදනම් කරගත් හානේඩ් අතලාස්සක් මත සංකේත්දැනුණය වී පවතී. තරගකාරී නොවන විනිමය අනුපාතික පවත්වා ගෙන යාමත් ඉතා ඉහළ මට්ටමේ සෑල්ල ආරක්ෂණ අනුපාතිකයනුත් නිසා ඉතා පූබල අපනයන විරෝධ අහිතනියන් (anti - exportbias) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි ගොඩනැගි ඇත.
- + රාජ්‍ය මූල්‍ය හැසිරීම ද තිරසාර වෘද්ධි ක්‍රියාවලියක් සඳහා දැඩි බාධකයක් ව පවතී. කාලයක් නිස්සේ රාජ්‍ය අයභාරය පහළ වැට්මත්, රාජ්‍ය ණය ඉහළ තැගීමත්, විදේශ අය මත රඳාපැවැත්ම වැඩි වීමත් සාර්ථක ආර්ථික අස්ථ්‍යාපිතාව වැඩි කිරීමට දායක වී ඇත.
- + නියාමන ක්‍රියාවලිය ද දේශීය හා විදේශීය දෙපාර්තමේන් ම ආයෝජකයන් අධේර්යට පත්කර තිබේ.
- + ගුම හමුදාවේ නිපුණතා ව්‍යුහය තරගකාරී ගේලිය ආර්ථිකයේ අවශ්‍යතාවන් සමග නොගැළපේ. වයස අවුරුදු 15ට වැඩි ජනගහනයේ ඉංග්‍රීසි හාජා ප්‍රවීණතාව 22%කි. පරිගණක සාක්ෂරතාව 23%කි. වයස අවුරුදු 15ට වැඩි ජනගහනය තුළ තාතියික අධ්‍යාපනය ලැබූ සංඛ්‍යාව 3.1%කි. 2015 වර්ෂයේ දී සාමාන්‍ය පෙළ ගණීතය අසමත් ප්‍රතිශතය 45%කි.
- + යටිනල පහසුකම් ව්‍යුහයේ ගුණාත්මකභාවය දුර්වල වන අතර, ඒවායේ මිල ගණන් ආයෝජකයන්ට අහිතකර ය. බලයක්ති මිල, ප්‍රවාහන ගාස්තු, මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවීග වීම යන කරුණු ආයෝජන හිතකාමී නොවේ. විශේෂයෙන් ඒවා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ට අවාසිදායක වී ඇත.
- + රාජ්‍ය ව්‍යවසායකයන්ගේ සාධනය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවතීම රාජ්‍ය මූල්‍ය මත පීඩනය වැඩි කරයි. අකාර්යක්ෂම රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් නඩත්තු කිරීමට රාජ්‍ය සම්පත් වැඩි වැඩියෙන් යොමු කිරීමට සිදු වී ඇත.
- + දිගුකාලීන පැහැදිලි ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් නොතිබේ.
- + යහපාලනය ගක්තිමත් කිරීම.

(ජක් කරුණකට ලකුණු 01 බැඩින් මිනැ 0 කරුණු පහකට ලකුණු 05යි.)

*** ***